

ДИРЕКТИВА 2009/140/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 25 ноември 2009 година

за изменение на директиви 2002/21/ЕО относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, 2002/19/ЕО относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях и 2002/20/ЕО относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора, предвид общия проект, одобрен от Помирителния комитет на 13 ноември 2009 г. ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Действието на петте директиви, които съставляват съществуващата регулаторна рамка за електронни съобщителни мрежи и услуги (Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) ⁽⁴⁾, Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) ⁽⁵⁾, Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешение) ⁽⁶⁾, Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) ⁽⁷⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) ⁽⁸⁾ (наричани заедно „Рамковата директива и Специалните директиви“), е предмет на периодичен преглед от страна на Комисията, в частност с оглед определяне на нуждата от изменения в съответствие с технологичните и пазарни промени.

(2) В тази връзка, Комисията представи своите първоначални заключения в съобщението си от 29 юни 2006 г. относно прегледа на регулаторната рамка на ЕС за електронни съобщителни мрежи и услуги. Въз основа на тези първоначални заключения беше проведена обществена консултация, която идентифицира продължаващата липса на вътрешен пазар на електронни съобщения като най-важния аспект, към който трябва да се подходи. В частност беше установено, че регулаторна разпокъсаност и несъответствия между дейностите на националните регулаторни органи излагат на риск не само конкурентоспособността на сектора, но също и значителните ползи за потребителя от презгранична конкуренция.

(3) Поради това, регулаторната рамка на ЕС за електронни съобщителни мрежи и услуги следва да се реформира с цел изграждане на вътрешния пазар на електронни съобщения чрез засилване на механизма на Общността за регулиране на оператори със значителна пазарна сила в ключовите пазари. Това се допълва от Регламент (ЕО) № 1211/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Служба ⁽⁹⁾. Реформата също така включва определянето на стратегия за ефикасно и съгласувано управление на радиочестотния спектър с цел постигане на Единно европейско информационно пространство, както и засилването на разпоредбите за ползватели с увреждания с цел формиране на всеобхватно информационно общество.

(4) Като се приема, че интернет е от съществено значение за образованието и за практическото упражняване на свободата на изразяване и на достъпа до информация, всяко ограничение, наложено върху упражняването на тези основни права следва да бъде в съответствие с Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. По отношение на тези въпроси Комисията следва да започне широко обществено обсъждане

⁽¹⁾ ОВ С 224, 30.8.2008 г., стр. 50.

⁽²⁾ ОВ С 257, 9.10.2008 г., стр. 51.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 24 септември 2008 г. (все още не публикувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 16 февруари 2009 г. (ОВ С 103 Е, 5.5.2009 г., стр. 1), Позиция на Европейския парламент от 6 май 2009 г., Решение на Съвета от 20 ноември 2009 г. и Законодателна резолюция на Европейския парламент от 24 ноември 2009 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33.

⁽⁵⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 7.

⁽⁶⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 21.

⁽⁷⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 51.

⁽⁸⁾ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

(5) Целта е постепенно да се намаляват отрасловите правила *ex ante* успоредно с развитието на пазарната конкуренция и в крайна сметка електронните съобщения да се уреждат единствено от правото за защита на конкуренцията. Като се има предвид, че пазарите на електронни съобщения се характеризират с подчертано динамична конкуренция през последните години, съществено е регулаторни задължения *ex ante* да бъдат налагани само, когато не съществува ефективна и устойчива конкуренция.

⁽⁹⁾ Вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник.

- (6) При извършване на прегледите на функционирането на Рамковата директива и на Специалните директиви, Комисията следва да прецени, в контекста на пазарните тенденции и предвид както на конкуренцията, така и на защитата на потребителите, дали все още съществува необходимост от разпоредбите за специфично за отрасъла регулиране *ex ante*, установено в членове от 8 до 13а от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) и член 17 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга) или тези разпоредби следва да бъдат изменени или отменени.
- (7) С цел да се гарантира пропорционален и приспособим подход към различните условия на конкуренция, националните регулаторни органи следва да бъдат в състояние да определят пазари на поднационално равнище и да снемат регулаторни задължения за пазари и/или географски зони, където е налице ефективна конкуренция по отношение на инфраструктурата.
- (8) За постигане на целите на Лисабонската програма е необходимо да се дадат подходящи стимули за инвестиции във високоскоростни мрежи, които биха подпомогнали иновациите в богати на съдържание интернет услуги и биха засилили конкурентоспособността на Европейския съюз в международен мащаб. Такива мрежи имат огромен потенциал да предоставят ползи за потребителите и бизнеса в целия Европейски съюз. Поради това е от съществено значение да се стимулират устойчиви инвестиции в развитието на тези нови мрежи, като същевременно се защитава конкуренцията и се засилва избора на потребителите чрез регулаторна предвидимост и последователност.
- (9) В съобщението си от 20 март 2006 г., озаглавено „Преодоляване на широколентовата пропаст“, Комисията признава, че в Европейския съюз има териториално разделение по отношение на достъпа до високоскоростни широколентови услуги. По-лесният достъп до радиочестотен спектър улеснява развитието на високоскоростни широколентови услуги в отдалечените региони. Въпреки общото увеличение на широколентовите връзки, достъпът до тях е ограничен в някои региони поради големите разходи, тъй като тези региони са слабо населени и отдалечени. За да се гарантират инвестициите в нови технологии в по-слабо развитите региони, регулирането на електронните съобщения следва да се съгласува с други политики, като например политиката относно държавните помощи, политиката на сближаване или целите на по-общата индустриална политика.
- (10) Публичните инвестиции в мрежите следва да се извършват в съответствие с принципа на недискриминация. За тази цел публична подкрепа следва да бъде предоставяна посредством открити, прозрачни и конкурентни процедури.
- (11) За да се даде възможност на националните регулаторни органи да изпълнят целите, установени в Рамковата директива и в Специалните директиви, по-специално по отношение на оперативната съвместимост на услугите „от край до край“, обхватът на Рамковата директива следва да се разшири, за да включи някои аспекти на радиооборудването и крайното далекосъобщително оборудване, определени в Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване и взаимното признаване на тяхното съответствие⁽¹⁾, и на битовата техника, използвана за цифрова телевизия, за да се улесни достъпа за ползвателите с увреждания.
- (12) Някои определения следва да бъдат разяснени или променени, за да се отчетат пазарните и технологичните промени и да се премахнат неяснотите, идентифицирани при прилагане на регулаторната рамка.
- (13) Независимостта на националните регулаторни органи следва да се засили с цел гарантиране на по-ефективно прилагане на регулаторната рамка и увеличаване на тяхното влияние и предсказуемостта на техните решения. За целта следва да се въведе изрична разпоредба в националното законодателство, която да гарантира, че при изпълнение на своите задачи, националният регулаторен орган, отговорен за *ex ante* регулиране на пазарите или за уреждане на спорове между предприятията, е защитен срещу външна намеса или политически натиск, които могат да нарушат неговата независима оценка на въпросите, пред които е изправен. Такова външно влияние прави един национален законодателен орган неподходящ за ролята на национален регулаторен орган съгласно регулаторната рамка. Поради това следва изначално да се установят правила относно основанията за освобождаване от длъжност на ръководителя на националния регулаторен орган, с цел отстраняване на всякакви основателни съмнения относно неутралността на този орган и неговата неподатливост на външни фактори. Важно е националните регулаторни органи, отговорни за *ex ante* регулиране на пазарите да разполагат със свой собствен бюджет, който да им дава възможност, в частност, да наемат достатъчен брой квалифицирани кадри. За да се гарантира прозрачност, този бюджет следва да се публикува ежегодно.
- (14) С цел да се гарантира правната сигурност за пазарните участници, апелативните органи следва да изпълняват функциите си ефективно; по-специално, процедурите по обжалване не следва да бъдат неоправдано продължителни. Временни мерки със суспензивен ефект спрямо решенията на национален регулаторен орган следва да бъдат предоставяни единствено в спешни случаи за предотвратяване на сериозна и непоправима вреда за страната, поискала тези мерки, и ако балансът на интересите изисква това.

⁽¹⁾ ОВ L 91, 7.4.1999 г., стр. 10.

- (15) Съществува широко разминаване в начина, по който апелативни органи са прилагали временни мерки за спиране на решенията на националните регулаторни органи. С цел постигане на по-голяма последователност на подхода следва да се приложи общ стандарт в съответствие със съдебната практика на Общността. Апелативните органи следва също така да разполагат с правомощието да изискват налична информация, публикувана от ОЕРЕС. Предвид значението на обжалванията за цялостното функциониране на регулаторната рамка, следва да се изгради механизъм за събиране на информацията относно обжалванията и решенията за спиране на действието на решения, взети от регулаторните органи във всички държави-членки, и за докладването на тази информация на Комисията.
- (16) С цел да се гарантира, че националните регулаторни органи изпълняват своите регулаторни задачи по ефективен начин, данните, които те събират, следва да включват счетоводни данни за пазарите на дребно, които са свързани с пазари на едро, в които даден оператор има значителна пазарна сила, и като такива се регулират от националния регулаторен орган. Данните следва също така да включват данни, които да позволяват на националния регулаторен орган да оценява възможното въздействие на планирани надграждания или промени на мрежовата топология върху развитието на конкуренцията или върху продукти на едро, предоставяни на други страни.
- (17) Националната консултация, предвидена в член 6 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), следва да се провежда преди консултацията с Общността, предвидена в членове 7 и 7а от посочената директива, за да се позволи мненията на заинтересованите страни да се отразят в консултацията с Общността. Това също би избегнало нуждата от втора консултация с Общността, в случай на промени в планираната мярка в резултат на националната консултация.
- (18) Необходимо е свободата на действие на националните регулаторни органи да се съчетае с развитието на последователни регулаторни практики и последователното прилагане на регулаторната рамка с цел ефективен принос за развитие и завършване на изграждането на вътрешния пазар. Поради това, националните регулаторни органи следва да подкрепят действията на Комисията и на ОЕРЕС, насочени към вътрешния пазар.
- (19) Механизмът на Общността, позволяващ на Комисията да изисква от националните регулаторни органи да оттеглят планирани мерки относно определяне на пазар и определяне на оператори със значителна пазарна сила, е допринесъл значително за последователен подход при установяване на обстоятелствата, при които може да се приложи регулиране *ex-ante* и тези, при които операторите подлежат на такова регулиране. Наблюдението на пазара от Комисията и, по-специално опитът с процедурата по член 7 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), показва, че несъответствия в прилагането на корективни мерки от страна на националните регулаторни органи, дори при сходни пазарни условия, биха могли да възпрепятстват вътрешния пазар на електронни съобщения. Ето защо Комисията може да участва в гарантирането на по-високо ниво на последователност при прилагането на корективни мерки чрез приемане на становища относно проекти за мерки, предлагани от националните регулаторни органи. За да се използва експертният опит на националните регулаторни органи в пазарния анализ, Комисията следва да се консултира с ОЕРЕС, преди да приеме своето решение и/или становище.
- (20) Важно е регулаторната рамка да се прилага навременно. Когато Комисията е взела решение, изискващо от национален регулаторен орган да оттегли планирана мярка, националните регулаторни органи следва да представят преработена мярка пред Комисията. Следва да се определи краен срок за нотифицирането на преработената мярка пред Комисията по член 7 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) с цел пазарните участници да са запознати с времетраенето на прегледа на пазара и с цел увеличаване на правната сигурност.
- (21) Предвид кратките срокове в механизма за консултация с Общността, на Комисията следва да се предоставят правомощия да приема препоръки и/или насоки за опростяване на процедурите за обмен на информация между Комисията и националните регулаторни органи - например при стабилни пазари, или само незначителни промени в мерки, които са били предмет на предишна нотификация. На Комисията следва да се предоставят правомощия да разрешава въвеждането на освобождаване от задължение за нотифициране с цел рационализиране на процедурите в някои случаи.
- (22) В съответствие с целите на Хартата на основните права на Европейския съюз и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, регулаторната рамка следва да гарантира, че всички ползватели, включително крайните ползватели с увреждания, възрастните ползватели и ползвателите със специфични социални потребности, имат лесен достъп до висококачествени услуги на достъпни цени. Декларация 22, приложена към Заключителния акт от Амстердам, предвижда институциите на Общността да отчитат потребностите на хората с увреждания при създаването на мерки по член 95 от Договора за ЕО.
- (23) Един конкурентен пазар предоставя на ползвателите широк избор на съдържание, приложения и услуги. Националните регулаторни органи следва да поощряват способността на ползвателите за достъп до и разпространяване на информация, както и за ползване на приложения и услуги.
- (24) Радиочестотите следва да се разглеждат като ограничен обществен ресурс, който има важна обществена и пазарна стойност. В обществен интерес е спектърът да се управлява възможно най-ефикасно и ефективно от икономическа, социална и екологична гледна точка и при отчитане на важната роля на радиочестотния спектър за електронните съобщения, на целите на културното многообразие и на медийния плурализъм и на социалното и териториалното сближаване. Поради това следва постепенно да се премахват пречките пред неговото ефикасно използване.

- (25) Дейностите в Общността във връзка с политиката в областта на радиочестотния спектър не следва да засягат мерките, предприети на общностно или национално ниво, в съответствие с общностното право, за преследване на цели от общ интерес, в частност по отношение на регулиране на съдържанието и на аудиовизуалната и медийна политики и правото на държавите-членки да организират и използват своя радиочестотен спектър за целите на обществения ред, обществената сигурност и отбраната.
- (26) Като се вземат предвид разликите в положението в държавите-членки, преминаването от аналогова към цифрова наземна телевизия, поради по-високата ефикасност на преноса на информация при цифровата технология, би увеличило наличието на ценен свободен радиочестотен спектър в Общността (известно като „цифров дивидент“).
- (27) Преди да бъде предложена специфична мярка за хармонизиране съгласно Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно регулаторната рамка за политиката на Европейската общност в областта на радиочестотния спектър (Решение за радиочестотния спектър) ⁽¹⁾, Комисията следва да извърши оценки на въздействието на разходите и ползите от предлаганата мярка, като реализирането на икономии от мащаба и оперативната съвместимост на услугите в полза на потребителите, въздействието върху ефикасността на използването на радиочестотния спектър, или потребността от хармонизирано използване в различните части на Европейския съюз.
- (28) Макар управлението на радиочестотния спектър да остава в компетентността на държавите-членки, стратегическото планиране, координацията и, при необходимост, хармонизирането на общностно равнище могат да спомогнат да се гарантира, че ползвателите на радиочестотния спектър извличат максимална полза от вътрешния пазар и че интересите на ЕС могат да бъдат ефективно защитавани в световен мащаб. За тези цели следва да бъдат създадени, ако е уместно, многогодишни законодателни програми за политика в областта на радиочестотния спектър, които да установят насоките на политиката и целите за стратегическото планиране и хармонизирането на използването на радиочестотния спектър в Общността. Тези насоки и цели на политиката може да се отнасят до наличността и ефикасното използване на радиочестотния спектър, необходим за установяването и функционирането на вътрешния пазар, а също така те може да се отнасят, в подходящи случаи, и до хармонизирането на процедурите за предоставяне на общи разрешения или индивидуални права за ползване на радиочестоти, когато това е необходимо за преодоляване на пречките за вътрешния пазар. Тези насоки и цели на политиката следва да бъдат в съответствие с настоящата директива и със Специалните директиви.
- (29) Комисията обяви своето намерение да измени, преди влизане в сила на настоящата директива, Решение 2002/622/ЕО на Комисията от 26 юли 2002 г. за създаване на Група за политиката в областта на радиочестотния спектър ⁽²⁾, за да предостави на Европейския парламент и на Съвета механизъм за изискване на становища или доклади, в устна или в писмена форма, от Групата за политика в областта на радиочестотния спектър (RSPG) относно политиката в областта на спектъра във връзка с електронните съобщения, така че RSPG да съветва Комисията във връзка с предложеното съдържание на програмите за политика в областта на радиочестотния спектър.
- (30) Разпоредбите на настоящата директива за управление на радиочестотния спектър следва да съответстват на дейността на международните и регионалните организации в областта на управлението на радиочестотния спектър, като напр. Международния съюз по далекосъобщения (ITU) и Европейската конференция по пощи и далекосъобщения (CEPT), с цел да се гарантира ефикасно управление и хармонизиране на използването на радиочестотния спектър в цялата Общност и между държавите-членки и други членове на Международния съюз по далекосъобщения.
- (31) Радиочестотите следва да се управляват така че да се гарантира избягване на вредни смущения. Поради това, тази основна концепция за вредни смущения следва да се определи точно, за да се гарантира, че регулаторната намеса е ограничена до степента, необходима за предотвратяване на такива смущения.
- (32) Настоящата система за управление и разпределение на спектъра е предимно основана на административни решения, които не са достатъчно гъвкави за справяне с технологичните и икономическите промени, в частност с бързото развитие на безжичните технологии и повишеното търсене на широколентовост. Неоправданата разпокъсаност на националните политики води до повишени разходи и загубени пазарни възможности за ползвателите на спектъра и забавя иновациите във вреда на вътрешния пазар, потребителите и икономиката като цяло. Освен това, условията за достъп до и ползване на радиочестоти могат да се различават според вида оператор, докато електронните услуги предоставяни от тези оператори все по-често се припокриват, като така се създава напрежение между притежателите на права, несъответствия в разходите за достъп до спектъра и потенциални изкривявания във функционирането на вътрешния пазар.
- (33) Значението на националните граници при определяне на оптималното използване на радиочестотния спектър все повече намалява. Разпокъсаното управление на достъпа до права за спектъра ограничава инвестициите и иновациите и не позволява на операторите и производителите на оборудване да реализират икономии от мащаба, като по този начин възпрепятства развитието на вътрешния пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги, използващи радиочестотния спектър.

⁽¹⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 198, 27.7.2002 г., стр. 49.

- (34) Гъвкавостта в управлението на радиочестотния спектър и достъпа до него следва да се повишат посредством разрешения, неутрални спрямо технологиите и услугите, което да позволи на ползвателите на спектъра да избират най-добрите технологии и услуги, които да прилагат в честотните ленти, обявени за свободни за електронни съобщителни услуги, в съответните национални планове за разпределение на радиочестотите в съответствие с правото на Общността („принципи на неутралност по отношение на технологиите и услугите“). Административното определяне на технологии и услуги следва да се прилага ако са застрашени цели от общ интерес и да бъде ясно обосновано и подлежало на редовно преразглеждане.
- (35) Ограниченията на принципа на неутралност по отношение на технологиите следва да са целесъобразни и обосновани от необходимостта да се избягват вредни смущения, например чрез налагане на маски на излъчване и нива на мощността, за защита на общественото здраве чрез ограничаване излагането на обществеността на въздействието на електромагнитните полета, за гарантиране на правилното функциониране на услугите чрез подходящо ниво на техническо качество на услугата, което да не изключва непременно възможността за използване на повече от една услуга на една и съща честота, за гарантиране на правилно съвместно използване на спектъра, по-специално когато неговото използване подлежи само на общи разрешения, за гарантиране на ефективното използване на спектъра или за изпълнение на цел от общ интерес в съответствие с правото на Общността.
- (36) Ползвателите на спектъра следва също така да могат свободно да избират услугите, които желаят да предлагат в радиочестотния спектър, при спазване на преходни мерки за зачитане на придобити по-рано права. От друга страна, следва да бъдат разрешени мерки, когато са необходими и пропорционални, като тези мерки следва да изискват предоставянето на конкретна услуга за постигане на ясно определени цели от общ интерес, като безопасността на живота, необходимостта да се насърчава социалното, регионално и териториално сближаване или избягване на неефикасното използване на радиочестотния спектър. Тези цели следва да включват насърчаването на културно и езиково многообразие и медиен плурализъм, определени от държавите-членки в съответствие с правото на Общността. Освен в случаите, необходими за защита безопасността на живота или, по изключение, за изпълнение на други цели от общ интерес, както те са определени от държавите-членки в съответствие с правото на Общността, изключенията не следва да водят до изключително използване само за определени услуги, а по-скоро да дават приоритет, така че в същата честотна лента да може съвместно да съществуват други услуги или технологии, доколкото това е възможно.
- (37) Държавите-членки са компетентни да определят обхвата и характера на всяко изключение, свързано с насърчаването на културното и езиково многообразие и медиения плурализъм.
- (38) Тъй като разпределянето на спектър за конкретни технологии или услуги е изключение от принципите на неутралност по отношение на технологиите и услугите и намалява свободата на избор на предлагана услуга или използвана технология, всяко предложение за такова разпределяне следва да е прозрачно и да подлежи на обществена консултация.
- (39) С цел гъвкавост и ефикасност националните регулаторни органи могат да позволяват на ползвателите на радиочестотния спектър свободно да прехвърлят или отстъпват временно срещу заплащане на трети страни своите права на ползване. Това би позволило пазарно оценяване на спектъра. С оглед на своите правомощия да гарантират ефективно използване на спектъра, националните регулаторни органи следва да предприемат действия, за да гарантират, че търговията не води до нарушаване на конкуренцията, когато остане неизползван спектър.
- (40) Въвеждането на неутралност по отношение на технологиите и услугите и на търговия за съществуващите права на ползване на спектъра може да изисква преходни правила, включително мерки за гарантиране на лоялна конкуренция, тъй като новата система може да позволи на някои ползватели на радиочестотния спектър да започнат да се конкурират с ползватели, които вероятно са придобили своите права при по-тежки условия и ред. В обратния случай, когато са предоставени права като дерогация от общите правила или съгласно критерии, които не са обективни, прозрачни, пропорционални и недискриминационни, с оглед постигане на цел от общ интерес, положението на притежателите на такива права не следва неоправдано да бъде в ущърб на техните нови конкуренти извън необходимото за постигане на такава или сродна цел от общ интерес.
- (41) За да се насърчи функционирането на вътрешния пазар и да се подпомогне развитието на трансгранични услуги, Комисията следва да получи правомощие да приема технически мерки за изпълнение в областта на номерирането.
- (42) Разрешенията, издавани на предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги, които им осигуряват достъп до обществена или частна собственост, са съществени фактори за изграждането на електронни съобщителни мрежи или нови мрежови елементи. Поради това, ненужна усложненост и забавяне в процедурите за предоставяне на права на преминаване биха могли да представляват сериозна пречка за развитието на конкуренцията. Следователно, придобиването на права на преминаване от предприятия, притежаващи разрешение, следва да се опрости. Националните регулаторни органи следва да могат да координират придобиването на права на преминаване, като правят достъпна съответната информация на своите уебсайтове.

- (43) Необходимо е да бъдат засилени правомощията на държавите-членки спрямо притежателите на права на преминаване, за да се гарантира навлизане или изграждане на нова мрежа по справедлив, ефективен и съобразен с околната среда начин и независимо от задължението на оператор със значителна пазарна сила да дава достъп до електронната си съобщителна мрежа. Подобряването на съвместното използване на съоръжения може значително да заздравя конкуренцията и да понижи цялостните финансови и екологични разходи за предприятията по изграждането на инфраструктура за електронни съобщения, особено за нови мрежи за достъп. Националните регулаторни органи следва да имат правомощията да изискват от притежателите на права за инсталиране на съоръжения върху, над или под обществен или частен имот да използват съвместно тези съоръжения или имоти (включително физическо съвместно разполагане) с цел да се насърчат ефикасните инвестиции в инфраструктура и насърчаването на иновациите, след подходящ период на обществено обсъждане, по време на който на всички заинтересовани страни следва да се дава възможност да изразят становищата си. Такива уредби на съвместно използване или координиране могат да включват правила за пропорционално разпределение на разходите за съвместното използване на съоръженията или имота и следва да гарантират наличието на подходяща компенсация за риска за съответните предприятия. По-специално, националните регулаторни органи следва да са в състояние да налагат съвместно използване на мрежови елементи и прилежащи съоръжения, като например канали, кабелопроводи, мачти, люкове, кутии, антени, кули и други поддържащи конструкции, сгради или подстъпи към сгради, както и по-добро координиране на строителните дейности. Компетентните органи, по-специално местните органи, следва също така да установяват подходящи процедури за координация, в сътрудничество с националните регулаторни органи, по отношение на благоустройствените дейности и други обществени съоръжения или имущество, които могат да включват процедури, гарантиращи, че заинтересованите страни са информирани относно подходящи обществени съоръжения или имущество, текущите и планирани благоустройствени дейности, както и че са своевременно известени за такива дейности, и че съвместното използване е улеснено в максималната възможна степен.
- (44) Надеждното и сигурно съобщаване на информация по електронни съобщителни мрежи играе все по-важна роля за цялата икономика и обществото като цяло. Всичко от сложност на системата, техническа авария или човешка грешка до инциденти или атаки може да има последствия за функционирането и достъпността на физическите инфраструктури, които служат за предоставяне на важни за гражданите на ЕС услуги, включително услуги за електронно правителство. Поради това, националните регулаторни органи следва да гарантират поддържането на целостта и сигурността на обществените съобщителни мрежи. Европейската агенция за сигурност на мрежите и информацията (ENISA) ⁽¹⁾ следва да допринесе за повишено ниво на сигурност на електронните съобщения, като, наред с останалото, предоставя експертни познания и съвети и насърчава обмена на най-добри практики. Както ENISA, така и националните регулаторни органи следва да разполагат с необходимите средства за изпълнение на своите задължения, включително правомощия за получаване на достатъчно информация, за да оценят нивото на сигурност на мрежи или услуги, както и цялостни и надеждни данни за действителни инциденти със сигурността, които са имали значително въздействие върху работата на мрежи или услуги. Имайки предвид, че успешното прилагане на адекватна сигурност не е еднократно действие, а непрекъснат процес на прилагане, преглед и актуализиране, от доставчиците на електронни съобщителни мрежи и услуги следва да се изисква да предприемат мерки за опазване на тяхната цялост и сигурност в съответствие с оценените рискове, като взимат предвид най-модерните такива мерки.
- (45) Държавите-членки следва да предвидят подходящ период за обществена консултация преди приемането на конкретни мерки, за да гарантират, че предприятията, които предлагат обществени съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги предприемат необходимите технически и организационни мерки, за да управляват по подходящ начин риска за сигурността на мрежите и услугите или за да гарантират целостта на своите мрежи.
- (46) При нужда от договаряне на общ набор от изисквания за сигурност, Комисията следва да получи правомощия да приема технически мерки за прилагане с цел постигане на достатъчно ниво на сигурност на електронните съобщителни мрежи и услуги на вътрешния пазар. ENISA следва да допринесе за хармонизирането на съответните технически и организационни мерки за сигурност чрез предоставяне на експертни съвети. Националните регулаторни органи следва да разполагат с правомощия да издават задължителни инструкции, свързани с технически мерки за прилагане, приети съгласно Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива). За да изпълняват своите задължения, те следва да разполагат с правомощия за разследване на случаи на неспазване и за налагане на наказания.
- (47) За да се гарантира, че не съществува нарушаване или ограничаване на конкуренцията на пазарите на електронни съобщения, националните регулаторни органи следва да могат да налагат корективни мерки, целящи предотвратяването на прехвърляне на значителна пазарна сила от един пазар към друг, тясно свързан с него пазар. Следва да бъде ясно, че предприятието, разполагащо със значителна пазарна сила на първия пазар, може да бъде обозначено като разполагащо със значителна пазарна сила на втория пазар единствено ако връзките между двата пазара са от такова естество, че да позволяват прехвърляне на упражняваната върху първия пазар пазарна сила и на втория пазар, и ако вторият пазар подлежи на регулиране *ex ante* в съответствие с критериите, определени в Препоръката за съответните пазари на продукти и услуги ⁽²⁾.

(1) Регламент (ЕО) № 460/2004 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 77, 13.3.2004 г., стр. 1).

(2) Препоръка на Комисията от 11 февруари 2003 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране *ex-ante* в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (ОВ L 114, 8.5.2003 г., стр. 45).

- (48) За да се предостави сигурност на пазарните участници относно регулаторните условия, е необходим определен срок за прегледите на пазара. От значение е да се извършва редовен анализ на пазара, в рамките на разумен и подходящ срок. Срокът следва да отчита дали съответният пазар е бил подложен на анализ по-рано и дали е бил надлежно нотифициран. Ако национален регулаторен орган не извърши анализ на пазара в рамките на определения срок, това може да застраши вътрешния пазар, а нормалните процедури при нарушение могат да не породят желаните ефекти навреме. Като алтернатива съответният национален регулаторен орган следва да бъде в състояние да поиска от ОЕРЕС помощ за приключване на анализа на пазара. Например помощта би могла да бъде под формата на специална работна група от представители на други национални регулаторни органи.
- (49) Поради високата степен на технологични иновации и силно динамичните пазари в сектора на електронните съобщения, е необходимо регулирането да бъде бързо адаптирано по координиран и хармонизиран начин на общностно равнище, тъй като опитът показва, че различията сред националните регулаторни органи в прилагането на регулаторната рамка на ЕС могат да създадат бариера пред развитието на вътрешния пазар.
- (50) Една от важните задачи, възложени на ОЕРЕС, е да приема становища във връзка с трансгранични спорове, когато това е необходимо. Поради това националните регулаторни органи следва да вземат предвид становищата на ОЕРЕС в такива случаи.
- (51) Опитът в прилагането на регулаторната рамка на ЕС показва, че съществуващи разпоредби, даващи на националните регулаторни органи правомощия да налагат глоби, не успяха да осигурят достатъчен стимул за спазване на регулаторните изисквания. Подходящи изпълнителни правомощия могат да допринесат за навременното прилагане на регулаторната рамка на ЕС и така да повишат регулаторната сигурност, която е важен двигател за инвестиции. Липсата на ефективни правомощия в случай на неспазване важи за цялата регулаторна рамка. Поради това, въвеждането на нова разпоредба в Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), уреждаща нарушения на задължения по Рамковата директива и Специалните директиви, следва да гарантира прилагането на последователни и съгласувани принципи за правоприлагане и наказания в рамките на цялата регулаторна рамка на ЕС.
- (52) Съществуващата регулаторна рамка на ЕС включва някои разпоредби за улесняване на прехода от старата регулаторна рамка от 1998 г. към новата рамка от 2002 г. Този преход е приключен от всички държави-членки и тези мерки следва да се отменят, тъй като вече са излишни.
- (53) Ефективните инвестиции и конкуренцията следва да се насърчават едновременно, с оглед да се увеличат икономическият растеж, иновациите и изборът на потребителите.
- (54) Най-добрият начин за поощряване на конкуренцията е посредством едно икономически ефективно равнище на инвестиции в нова и съществуваща инфраструктура, допълвано от регулиране винаги, когато е необходимо да се постигне ефективна конкуренция в услугите на дребно. Ефикасното равнище на основаната на инфраструктурата конкуренция представлява степента на дублиране на инфраструктура, при която може да се очаква в разумни граници, че инвеститорите могат да разполагат със справедлива възвръщаемост, основана върху разумни очаквания относно развитието на пазарните дялове.
- (55) Когато налагат задължения за достъпа до нови и усъвършенствани инфраструктури, националните регулаторни органи следва да гарантират, че условията за достъп отразяват обстоятелствата, които стоят зад решението за инвестиране, като вземат предвид наред с другото разходите за изграждане, очаквания темп на възприемане на новите продукти и услуги и очакваните равнища на цени на дребно. Освен това националните регулаторни органи, за да могат да гарантират сигурност на инвеститорите за целите на планирането, следва да могат да определят, ако е приложимо, реда и условията за достъп, които да остават съгласувани в продължение на определени подходящи периоди на преглед на пазара. Тези ред и условия може да включват договорености относно ценообразуването, които зависят от обемите или от продължителността на договора в съответствие с правото на Общността и при условие че нямат дискриминационен ефект. Всички наложени условия за достъп следва да зачитат необходимостта от съхраняване на ефективната конкуренция в услугите за потребителите и предприятията.
- (56) При оценката на пропорционалността на задълженията и условията, които да бъдат наложени, националните регулаторни органи следва да вземат предвид различните конкурентни условия, съществуващи в различни райони в техните държави-членки.
- (57) Когато налагат мерки за ценови контрол, националните регулаторни органи следва да се стремят да позволят справедлива възвръщаемост за инвеститора за определен нов инвестиционен проект. По-специално, може да съществуват рискове, свързани с инвестиционни проекти, специфични за новите мрежи за достъп, които подкрепят продукти, чието търсене е несигурно в момента на извършване на инвестицията.
- (58) Всяко решение на Комисията в съответствие с член 19, параграф 1 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) следва да бъде ограничено до регулаторни принципи, подходи и методи. С цел избягване на съмненията, то не следва да предписва подробности, които обикновено следва да отразяват националните особености, и не следва да забранява алтернативни подходи, за които може разумно да се очаква, че имат равностоен ефект. Подобно решение следва да бъде пропорционално и не следва да поражда действие спрямо решения, взети от националните регулаторни органи, които не създават пречки за вътрешния пазар.

- (59) Приложение I към Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) съдържа списък с пазари за включване в препоръката относно съответните пазари на продукти и услуги, които могат да подлежат на регулиране *ex ante*. Това приложение следва да бъде отменено, тъй като целта му да служи като основа за изготвяне на първоначална версия на Препоръката относно съответните пазари на продукти и услуги е изпълнена.
- (60) За новите участници на пазара може би няма да е икономически изпълнимо в разумен период от време да дублират изцяло или отчасти локалната мрежа за достъп на историческия оператор. Във връзка с това, задълженията за необвързан достъп до абонатна линия или подлиния на оператори със значителна пазарна сила може да улесни навлизането на нови предприятия на пазара и да увеличи конкуренцията на пазарите за широкополентов достъп на дребно. При обстоятелства, при които необвързаният достъп до абонатна линия или подлиния е технически или икономически неосъществим, може да бъдат наложени съответни задължения за предоставяне на нефизически или виртуален достъп до мрежата, предлагащи равностойна функционалност.
- (61) Целта на функционалното разделяне, при което вертикално интегрираният оператор трябва да създаде оперативно разделени стопански единици, е да гарантира предоставянето на напълно еквивалентни продукти за достъп на всички оператори надолу по производствената верига, включително собствените, вертикално интегрирани отдели на оператора надолу по производствената верига. Функционалното разделяне има капацитет да подобри конкуренцията в няколко съответни пазара чрез значително намаляване на стимула за дискриминация и чрез улесняване на проверката и налагането на изпълнението на задълженията за недискриминация. В изключителни случаи функционалното разделяне може да бъде оправдано като корективна мярка, когато има постоянен неуспех в постигането на ефективна недискриминация в няколко от съответните пазари и когато има малко или никакъв изглед за инфраструктурна конкуренция в рамките на разумен срок след прибягване до една или повече корективни мерки, които преди са били считани за подходящи. Въпреки това, много е важно да се гарантира, че налагането му запазва стимулите на въпросното предприятие за инвестиране в неговата мрежа и не довежда до потенциални неблагоприятни въздействия върху благосъстоянието на потребителите. Налагането му изисква координиран анализ на различни съответни пазари, свързани с мрежата за достъп, в съответствие с процедурата за анализ на пазара, установена в член 16 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива). При предприемане на анализа на пазара и предвиждане на подробностите за тази корективна мярка, националните регулаторни органи следва да обърнат особено внимание на продуктите, които ще се управляват от отделните стопански единици, вземайки предвид степента на изграждане на мрежата и степента на технологичен напредък, които може да повлияят на взаимозаменяемостта на фиксирани и безжични услуги. За да се избегнат нарушения на конкуренцията във вътрешния пазар, предложенията за функционално разделяне следва да се одобряват предварително от Комисията.
- (62) Прилагането на функционално разделяне не следва да пречи на подходящи координационни механизми между различните отделни стопански единици, за да се гарантира, че правата за икономически и управленски надзор на дружеството-майка се съблюдают.
- (63) Продължаващата интеграция на вътрешния пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги изисква по-добра координация в прилагането на регулиране *ex ante* съгласно разпоредбите на регулаторната рамка на ЕС за електронните съобщения.
- (64) Когато вертикално интегрирано предприятие избере да прехвърли значителна част или всички свои активи на локалната мрежа за достъп към отделно юридическо лице с друг собственик, или да установи отделна стопанска единица за работа с продукти за достъп, националният регулаторен орган следва да оцени ефекта на планираната сделка върху всички съществуващи регулаторни задължения, наложени на вертикално интегрирания оператор, с цел гарантиране на съвместимостта на всички нови уредби с Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) и Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга). Въпросният национален регулаторен орган следва да предприеме нов анализ на пазарите, на които отделената единица функционира, и съответно да налага, поддържа, изменя или оттегля задължения. В тази връзка националният регулаторен орган следва да може да изисква информация от предприятието.
- (65) Въпреки, че при някои обстоятелства е уместно национален регулаторен орган да наложи задължения на оператори, които нямат значителна пазарна сила, за постигане на цели като свързаност от край до край или оперативна съвместимост на услуги, все пак е необходимо да се гарантира, че такива задължения се налагат в съответствие с регулаторната рамка на ЕС и по-специално нейните процедури за нотифициране.
- (66) Комисията следва да има правомощия да приема мерки за изпълнение с оглед на приспособяването на условията за достъп до цифрови телевизионни и радиослужби, установени в приложение I, към пазарните и технологичните промени. Такъв е и случаят с минималния списък с елементи в приложение II, който трябва да се публикува с цел изпълнение на задължението за прозрачност.
- (67) Улесняването на достъпа до радиочестотни ресурси за участниците на пазара ще допринесе за премахване на бариерите пред навлизането на пазара. Освен това, технологичният напредък намалява риска от вредни смущения в някои честотни ленти и така намалява необходимостта от индивидуални права на ползване. Поради това условията за използването на радиочестотния спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги следва обикновено да се установяват в общи разрешения, освен ако не са необходими индивидуални права, предвид употребата на спектъра, за защита срещу вредни смущения, за гарантиране на техническо качество на услугата, защита на ефикасното използване на радиочестотния спектър или за изпълнение на конкретна цел от общ интерес. Решенията относно необходимостта от индивидуални права следва да се вземат по прозрачен и пропорционален начин.

- (68) Въвеждането на изисквания за неутралност по отношение на услугите и технологиите при предоставяне на права на ползване, заедно с подобрената възможност за прехвърляне на права между предприятия, следва да увеличат свободата и средствата за предоставяне на електронни съобщителни услуги на обществеността, като по този начин също така се улеснява постигането на целите от общ интерес. Въпреки това, някои задължения от общ интерес за предоставяне на аудиовизуални медийни услуги, налагани на радио- и телевизионни оператори, могат да изискват използването на специфични критерии за предоставянето на права на ползване, когато е налице съществена необходимост за постигане на конкретна цел от общ интерес, определена от държавите-членки в съответствие със законодателството на Общността. Процедурите, свързани с преследването на цели от общ интерес, следва при всички обстоятелства да са прозрачни, обективни, съразмерни и недискриминационни.
- (69) Предвид ограничавашото му въздействие върху свободния достъп до радиочестоти, валидността на индивидуално право на ползване, което не може да се търгува, следва да бъде ограничена във времето. Ако правата на ползване съдържат разпоредба за подновяване на тяхната валидност, компетентните национални органи следва първо да извършат преглед, включително консултация с обществеността, като вземат предвид пазара, покритието и технологичните промени. Предвид ограничеността на радиочестотния спектър, индивидуалните права, предоставени на предприятия, следва редовно да се преразглеждат. При извършване на това преразглеждане компетентните национални органи следва да търсят баланс между интересите на притежателите на права и необходимостта да се ускори въвеждането на търговия със спектър, както и по-гъвкавото използване на радиочестотния спектър чрез общи разрешения, когато това е възможно.
- (70) Незначителни изменения на правата и задълженията са тези изменения, които са основно административни, не променят по същество естеството на общите разрешения и на индивидуалните права на ползване и следователно не могат да породят сравнителни предимства на другите предприятия.
- (71) Компетентните национални органи следва да имат правомощия за осигуряване на ефективно използване на спектъра, а когато ресурси от радиочестотния спектър остават неизползвани, да предприемат действия за предотвратяване на антиконкурентното презапасяване, което може да затрудни навлизането на нови участници на пазара.
- (72) Националните регулаторни органи следва да могат да предприемат ефективни действия за наблюдение и осигуряване на спазване на условията и сроковете на общото разрешение или на правата на ползване, включително правомощия за налагане на ефективни финансови или административни санкции в случай на нарушаване на тези срокове или условия.
- (73) Условията, с които могат да бъдат обвързани разрешенията, следва да обхващат специфични условия, определящи достъпността за ползватели с увреждания и нуждата публичните власти и спасителните служби да общуват помежду си и с обществеността преди, по време и след големи бедствия. Освен това, отчитайки важността на техническите иновации, държавите-членки следва да могат да издават разрешения за ползване на спектър за експериментални цели, подлежащи на специфични ограничения и условия, строго оправдани от експерименталния характер на такива права.
- (74) Регламент (ЕО) № 2887/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно отделен достъп до локалната електрическа верига ⁽¹⁾ се оказва ефективен в първоначалната фаза на отваряне на пазара. Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) призовава Комисията да следи прехода от регулаторната рамка от 1998 г. към тази от 2002 г. и да направи предложения за отменяне на посочения регламент в подходящ момент. Съгласно рамката от 2002 г., националните регулаторни органи имат задължение да анализират пазара на едро за необвързан достъп до металните вериги на абонатните линии и подлинии за целите на предоставяне на широколентови и гласови услуги, както е определено в препоръката относно съответните пазари на продукти и услуги. Тъй като всички държави-членки са анализирали въпросния пазар поне веднъж и съответните задължения въз основа на рамката от 2002 г. съществуват, Регламент (ЕО) № 2887/2000 стана ненужен и поради това следва да бъде отменен.
- (75) Мерките, необходими за прилагането на Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) и Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешение), следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽²⁾.
- (76) По-специално на Комисията следва да се предоставят правомощия да приема препоръки и/или мерки за изпълнение във връзка с нотификациите съгласно член 7 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива); хармонизирането в областта на радиочестотния спектър и номерирането, както и по въпроси, свързани със сигурността на мрежи и услуги; установяването на съответните пазари на продукти и услуги; установяването на транснационални пазари; прилагането на стандартите и хармонизираното прилагане на разпоредбите на регулаторната рамка. На Комисията следва също така да се предоставят правомощия да приема мерки за изпълнение за актуализиране на приложения I и II към Директивата за достъпа към пазарните и технологичните промени. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на тези директиви, включително чрез добавяне на нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО,

⁽¹⁾ ОВ L 336, 30.12.2000 г., стр. 4.

⁽²⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

2. Член 2 се изменя, както следва:

Член 1

Изменения на Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива)

Директива 2002/21/ЕО се изменя, както следва:

1. Член 1 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Настоящата директива установява хармонизирана рамка за регулирането на електронните съобщителни услуги, електронните съобщителни мрежи, прилежащите към тях съоръжения и услуги и някои аспекти на крайното оборудване за улесняване на достъпа за ползватели с увреждания. Тя установява задачите на националните регулаторни органи и установява съвкупност от процедури за осигуряване на хармонизирано прилагане на регулаторната рамка в цялата Общност.“;

б) вмъква се следният параграф:

„3а. Мерките, вземани от държавите-членки по отношение на достъпа на крайните ползватели до или ползването от тях на услуги и приложения чрез електронни съобщителни мрежи, зачитат основните права и свободи на физическите лица, гарантирани в Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, както и в общите принципи на правото на Общността.

Всички тези мерки, свързани с достъпа на крайните ползватели или с ползването от тях на услуги и приложения посредством електронни съобщителни мрежи, които водят до ограничаване на основните права и свободи, може да бъдат налагани единствено ако са целесъобразни, пропорционални и необходими в едно демократично общество, и тяхното прилагане подлежи на подходяща процедурна защита в съответствие с Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и с общите принципи на правото на Общността, включително ефективна съдебна защита и справедлив процес. Съответно, тези мерки може да бъдат вземани единствено при надлежно спазване на принципа за презумпцията за невинност и правото на неприкосновеност на личния живот. Гарантира се предварителна, справедлива и безпристрастна процедура, включително правото на изслушване на засегнатото лице или лица, при зачитане на необходимостта от подходящи условия и процедурни правила в надлежно обосновани спешни случаи в съответствие с Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Гарантира се правото на ефективен и своевременно съдебен контрол.“;

а) текстът на буква а) се заменя със следния текст:

„а) „електронна съобщителна мрежа“ означава преносни системи и, когато е приложимо, комутационно или маршрутизиращо оборудване и други ресурси, включително неактивни мрежови елементи, които позволяват преноса на сигнали посредством проводници, радио, оптични или други електромагнитни способности, включително спътникови мрежи, фиксирани (с комутиране на канали и пакети, включително Интернет) и мобилни наземни мрежи, електропроводни системи, доколкото са използвани за пренос на сигнали, мрежи, използвани за радио- и телевизионно разпръскване, кабелни телевизионни мрежи, независимо от типа на пренасяната информация;“;

б) текстът на буква б) се заменя със следния текст:

„б) „транснационални пазари“ означава пазари, установени в съответствие с член 15, параграф 4, обхващащи Общността или съществена част от нея, разположени в повече от една държава-членка;“;

в) текстът на буква г) се заменя със следния текст:

„г) „обществена съобщителна мрежа“ означава електронна съобщителна мрежа, използвана изцяло или главно за предоставяне на обществено достъпни електронни съобщителни услуги, които поддържат пренос на информация между крайни точки на мрежата;“;

г) вмъква се следната буква:

„га) „крайна точка на мрежата“ (КТМ) означава физическата точка, където абонатът получава достъп до обществена съобщителна мрежа; когато мрежите предполагат комутиране или маршрутизация, КТМ се идентифицира чрез специфичен мрежов адрес, който може да е свързан с номера или името на абоната;“;

д) текстът на буква д) се заменя със следния текст:

„д) „прилежащи съоръжения“ означава прилежащите услуги, физическа инфраструктура и други съоръжения или елементи, свързани с електронна съобщителна мрежа и/или електронна съобщителна услуга, които правят възможно и/или поддържат предоставянето на услуги посредством тази мрежа и/или услуга или имат потенциал да извършват това, и включват *inter alia* сгради или подстъпи към сгради, окабеляване на сгради, антени, кули и други поддържащи конструкции, канали, кабелопроводи, мачти, люкове и кутии.“;

е) вмъква се следната буква:

„да) „прилежащи услуги“ означава услугите, прилежащи към електронна съобщителна мрежа и/или електронна съобщителна услуга, които правят възможно и/или поддържат предоставянето на услуги посредством тази мрежа и/или услуга или имат потенциал да извършват това, и включват *inter alia* транслиране на номера или системи, осъществяващи еквивалентни функции, системи за условен достъп и електронни програмни указатели, както и други услуги като идентифициране, определяне на местоположение и наличие;“

ж) текстът на буква л) се заменя със следния текст:

„л) „Специални директиви“ означава Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешение), Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа), Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга) и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защитата на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (*);

(*) ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.“;

з) добавят се следните букви:

„р) „разпределяне на спектър“ означава определяне на дадена честотна лента за използване от един или повече видове радиосъобщителни служби, когато е целесъобразно, при определени условия;

с) „вредни смущения“ означава смущения, които застрашават функционирането на радионавигационна служба или друга служба за безопасност или по друг начин сериозно увреждат, затрудняват или многократно прекъсват дейността на радиосъобщителна служба, която функционира в съответствие с приложимите разпоредби на международното, общностното или националното законодателство;

т) „повикване“ означава връзка, установена посредством обществено достъпна електронна съобщителна услуга, позволяваща двустранна гласова комуникация.“;

3. Член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи упражняват правомощията си безпристрастно, прозрачно и без забавяне. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи разполагат с подходящи финансови и човешки ресурси за изпълнение на възложените им задачи.“;

б) вмъкват се следните параграфи:

„3а. Без да се засягат разпоредбите на параграфи 4 и 5, националните регулаторни органи, отговарящи за регулиране на пазара *ex ante* или за разрешаването на спорове между предприятията съгласно членове 20 и 21 от настоящата директива, действат независимо и не търсят, нито приемат указания от други органи във връзка с изпълнението на тези задачи, възложени им съгласно националното законодателство, което прилага правото на Общността. Това не пречи на упражняването на надзор съгласно националното конституционно право. Единствено апелативни органи, създадени в съответствие с член 4, имат правомощия да спрат действието или да отменят решения на националните регулаторни органи. Държавите-членки гарантират, че ръководителят на национален регулаторен орган или, където е приложимо, членовете на колективния орган, изпълняващ тази функция в рамките на национален регулаторен орган, посочен в първа алинея, или техни заместници могат да бъдат освободени от длъжност, само ако вече не отговарят на условията, необходими за изпълнение на служебните задължения, установени предварително в националното законодателство. Решението за освобождаване от длъжност на ръководителя на съответния национален регулаторен орган или, където е приложимо, на членовете на колективния орган, изпълняващ тази функция, се оповестява в момента на освобождаване от длъжност. Освободеният от длъжност ръководител на националния регулаторен орган или, където е приложимо, членовете на колективния орган, изпълняващ тази функция, получават изложение на мотивите и имат право да изискат неговото публикуване, когато иначе това няма да се извърши, при което то се публикува.

Държавите-членки гарантират, че посочените в първа алинея национални регулаторни органи имат отделни годишни бюджети. Бюджетите се оповестяват публично. Държавите-членки също така гарантират, че националните регулаторни органи разполагат с адекватно финансиране и човешки ресурси, така че да могат да участват активно и да допринасят в работата на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) (*).

3б. Държавите-членки гарантират, че целите на ОЕРЕС за насърчаване на по-добра координация и последователност в областта на регулирането се подкрепят активно от съответните национални регулаторни органи.

3в. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи отчитат в максимална степен приетите от ОЕРЕС становища и общи позиции, когато приемат своите собствени решения за съответните национални пазари.

(*) Регламент (ЕО) № 1211/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Служба.“;

4. Член 4 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Държавите-членки гарантират наличието на ефективни механизми на национално равнище, чрез които всеки ползвател или предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи и/или услуги, засегнато от решение на национален регулаторен орган, да има правото да обжалва решението пред апелативен орган, независим от страните по спора. Този орган, който може да бъде и съд, разполага с подходящ експертен потенциал, за да може ефективно да изгълнява функциите си. Държавите-членки гарантират, че същността на спора е надлежно отчетена и действа ефективен механизъм за обжалване.

До приключване на обжалването, решението на националния регулаторен орган остава в сила, освен ако не са приложени временни мерки в съответствие с националното законодателство.“;

б) добавя се следният параграф:

„3. Държавите-членки събират информация относно основния предмет на жалбите, броя на жалбите, продължителността на процедурите по обжалване и броя на решенията за прилагане на временни мерки. Държавите-членки предоставят тази информация на Комисията и ОЕРЕС, ако последните отправят мотивирано искане за това.“;

5. Член 5, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Държавите-членки гарантират, че предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги, предоставят цялата информация, включително финансова информация, необходима на националните регулаторни органи, за да гарантират съответствие с разпоредбите на настоящата директива и на Специалните директиви или на решенията, взети в съответствие с настоящата директива и Специалните директиви. По-специално, националните регулаторни органи имат правомощията да изискат от тези предприятия да предоставят информация относно бъдещо развитие на мрежите или услугите, което може да окаже въздействие върху услугите на едро, предоставяни от тях на конкуренти. От предприятия със значителна пазарна сила на пазарите на едро може също да се изисква да предоставят счетоводни данни относно пазарите на дребно, свързани с тези пазари на едро.

Предприятията предоставят такава информация незабавно при поискване и в съответствие със сроковете и в степената на подробности, изисквани от националния регулаторен орган. Информацията, изисквана от националния регулаторен орган, е пропорционална на изпълнението на посочената задача. Националният регулаторен орган мотивира искането си за информация и обработва информацията в съответствие с параграф 3.“;

6. Членове 6 и 7 се заменят със следното:

„Член 6

Механизъм за консултация и прозрачност

С изключение на случаите по член 7, параграф 9 или членове 20 или 21, държавите-членки гарантират, че когато националните регулаторни органи възнамеряват да предприемат мерки в съответствие с настоящата директива или Специалните директиви или когато възнамеряват да предвидят ограничения в съответствие с член 9, параграфи 3 и 4, които имат значително влияние върху съответния пазар, те дават на заинтересованите страни възможността да направят бележки по проекта за мярка в рамките на разумен срок.

Националните регулаторни органи публикуват своите национални процедури за консултации.

Държавите-членки гарантират създаването на единен информационен пункт, чрез който може да бъде получен достъп до всички текущи консултации.

Резултатите от процедурата за консултации се правят публично достъпни от националния регулаторен орган, с изключение на случаите на поверителна информация в съответствие с общностното и националното право относно търговската тайна.

Член 7

Консолидиране на вътрешния пазар на електронни съобщения

1. В изпълнение на задачите си по настоящата директива и Специалните директиви, националните регулаторни органи в максимална степен отчитат целите, посочени в член 8, включително доколкото те се отнасят до функционирането на вътрешния пазар.

2. Националните регулаторни органи допринасят за развитието на вътрешния пазар като работят помежду си и с Комисията и ОЕРЕС по прозрачен начин, за да бъде осигурено последователното прилагане във всички държави-членки на разпоредбите на настоящата директива и на Специалните директиви. За тази цел те по-специално работят с Комисията и ОЕРЕС за установяване на видовете инструменти и корективни мерки, които са най-подходящи за конкретни видове ситуации на пазара.

3. Освен ако не е предвидено друго в препоръките и/или насоките, приети съгласно член 76 при приключване на консултацията, посочена в член 6, когато националният регулаторен орган възнамерява да предприеме дадена мярка, която:

а) попада в обхвата на членове 15 или 16 от настоящата директива, или членове 5 или 8 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа), и

б) би засегнала търговията между държавите-членки,

той осигурява достъп до този проект за мярка едновременно на Комисията, ОЕРЕС и на националните регулаторни органи в други държави-членки, заедно с мотивите, на които се основава мярката, в съответствие с член 5, параграф 3 и информира Комисията, ОЕРЕС и другите национални регулаторни органи за това. Националните регулаторни органи, ОЕРЕС и Комисията може да отправят бележки до въпросния национален регулаторен орган само в рамките на един месец. Едномесечният срок не може да бъде удължаван.

4. Когато мярката, предвидена в параграф 3, цели:

а) да определи съответен пазар, различен от тези, определени в препоръката в съответствие с член 15, параграф 1; или

б) да бъде взето решение за това дали да се определи дадено предприятие като притежавашо, отделно или съвместно с други, значителна пазарна сила съгласно член 16, параграфи 3, 4 или 5;

и това би засегнало търговията между държавите-членки, и Комисията посочи на националния регулаторен орган, че тя счита, че проектът за мярка би създал бариера пред единния пазар или ако Комисията има сериозни съмнения относно съвместимостта на мярката с правото на Общността, и по-специално с целите, посочени в член 8, проектът за мярка не се приема в допълнителен срок от два месеца. Този срок не може да бъде удължаван. В този случай Комисията информира други национални регулаторни органи относно резервите си.

5. В рамките на срока от два месеца, посочен в параграф 4, Комисията може

а) да вземе решение, с което да изиска от съответния национален регулаторен орган да оттегли проекта за мярка, и/или

б) да вземе решение за оттегляне на резервите си във връзка с проект за мярка по параграф 4.

Преди вземане на решение Комисията отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС. Решението се придружава от подробен и обективен анализ на причините, поради които Комисията смята, че проектът за мярка следва да не бъде приет, заедно с конкретни предложения за изменение на проекта за мярка.

6. Когато Комисията е приела решение в съответствие с параграф 5, с което се изисква от националния регулаторен орган да оттегли проекта за мярка, националният регулаторен орган изменя или оттегля проекта за мярка в рамките на шест месеца от датата на решението на Комисията. Когато проектът за мярка бъде изменен, националният регулаторен орган провежда консултация с обществеността в съответствие с процедурите, посочени в член 6, и отново нотифицира Комисията за изменения проект за мярка в съответствие с разпоредбите на параграф 3.

7. Въпросният национален регулаторен орган отчита в максимална степен бележките на другите национални регулаторни органи, ОЕРЕС и Комисията и може, с изключение на случаите, по параграф 4 и параграф 5, буква а) да приеме проекта за мярка, и в случай че го направи, съобщава на Комисията за това.

8. Националният регулаторен орган съобщава на Комисията и на ОЕРЕС всички окончателни мерки, приети по член 7, параграф 3, букви а) и б).

9. При изключителни обстоятелства, когато национален регулаторен орган смята, че е налице неотложна необходимост от действие с цел да опази конкуренцията и да защити интересите на ползвателите, чрез дерогация от процедурата, установена в параграфи 3 и 4, той може незабавно да приеме пропорционални и временни мерки. Националният орган незабавно съобщава на Комисията, на другия национален регулаторен орган и на ОЕРЕС тези мерки, придружени с подробни мотиви. Решението на националния регулаторен орган да определи такива мерки за постоянни или да продължи срока на тяхното действие е предмет на разпоредбите на параграфи 3 и 4.“;

7. Вмъкват се следните членове:

„Член 7а

Процедура за последователното прилагане на мерки

1. Когато планирана мярка, попадаща в приложното поле на член 7, параграф 3, има за цел налагането, изменението или оттеглянето на задължение на оператор при прилагане на член 16 във връзка с член 5 и членове 9—13 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа), и член 17 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга), Комисията може, в рамките на едномесечния срок, предвиден в член 7, параграф 3 от настоящата директива, да нотифицира съответните национални регулаторни органи и ОЕРЕС за своите мотиви да счита, че проектът за мярка би създал бариера за единния пазар, или за своите сериозни съмнения относно съвместимостта ѝ с правото на Общността. В този случай, проектът за мярка не се приема в продължение на още три месеца след уведомяването на Комисията.

При липсата на такава нотификация, съответният национален регулаторен орган може да приеме проекта за мярка, като отчита в максимална степен забележките, направени от Комисията, ОЕРЕС или от всеки друг национален регулаторен орган.

2. В рамките на тримесечния срок по параграф 1, Комисията, ОЕРЕС и съответният национален регулаторен орган си сътрудничат тясно за установяване на най-подходящата и ефективна мярка в светлината на целите, заложили в член 8, като същевременно отдават дължимото внимание на мненията на участниците на пазара и необходимостта да се осигури развитието на последователна регулаторна практика.

3. В рамките на шест седмици от началото на тримесечния срок, посочен в параграф 1, ОЕРЕС, с мнозинство от своите членове, издава становище относно нотификацията на Комисията, посочена в параграф 1, като указва дали счита, че проектът за мярка следва да се измени или оттегли и, по целесъобразност, предоставя конкретни предложения в тази насока. Това становище е мотивирано и се оповестява публично.

4. Ако в своето становище ОЕРЕС споделя сериозните съмнения на Комисията, той си сътрудничи тясно със съответния национален регулаторен орган, за да определи най-подходящата и ефективна мярка. Преди края на тримесечния срок, посочен в параграф 1, националният регулаторен орган може да:

а) измени или оттегли своя проект за мярка, като отчита в максимална степен нотификацията от Комисията по параграф 1 и становището и съвета на ОЕРЕС;

б) поддържа проекта за мярка.

5. Когато ОЕРЕС не споделя сериозните съмнения на Комисията или не издаде становище, или националният регулаторен орган измени или поддържа проекта за мярка съгласно параграф 4, Комисията може, в рамките на един месец от изтичането на тримесечния срок, посочен в параграф 1, и като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС, ако има такава, да:

а) издаде препоръка, която изисква от съответния национален регулаторен орган да измени или оттегли проекта за мярка, с конкретни предложения в тази насока и с предоставяне на мотиви, обосноваващи нейната препоръка, по-конкретно когато ОЕРЕС не споделя сериозните съмнения на Комисията;

б) вземе решение да оттегли своите резерви, изложени в съответствие с параграф 1.

6. В рамките на един месец от издаването на препоръката на Комисията в съответствие с параграф 5, буква а) или от оттеглянето на нейните резерви в съответствие с параграф 5, буква б), съответният национален регулаторен орган съобщава на Комисията и на ОЕРЕС приетата окончателна мярка.

Този срок може да бъде удължен, за да позволи на националният регулаторен орган да предприеме консултации с обществеността в съответствие с член 6.

7. Когато националният регулаторен орган реши да не измени или да не оттегли проекта за мярка въз основа на препоръката, издадена по параграф 5, буква а), той предоставя мотивирана обосновка.

8. Националният регулаторен орган може да оттегли предложения проект за мярка на всеки етап от процедурата.

Член 7б

Разпоредби за изпълнение

1. След консултации с обществеността и с националните регулаторни органи и като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС, Комисията може да приеме препоръки и/или насоки във връзка с член 7, които да определят формата, съдържанието и степента на подробност при предоставяне на нотификациите, изисквани в съответствие с член 7, параграф 3, обстоятелствата, при които няма да се изискват нотификации, както и изчисляването на сроковете.

2. Мерките, посочени в параграф 1, се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 22, параграф 2.;

8. Член 8 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 втората алинея се заменя със следния текст:

„Освен ако не е предвидено друго в член 9 относно радиочестотите, държавите-членки отчитат в максимална степен, че е желателно регулирането да бъде технологично неутрално и гарантират, че при изпълнението на регулаторните задачи, определени в настоящата директива и Специалните директиви, и по-специално онези, насочени към постигане на ефективна конкуренция, националните регулаторни органи действат по същия начин.“;

б) в параграф 2 букви а) и б) се заменят със следния текст:

„а) гарантиране, че ползвателите, включително ползвателите с увреждания, възрастните ползватели и ползвателите със специфични социални потребности, извличат максимална полза що се отнася до избора, цената и качеството;

б) гарантиране, че няма нарушаване или ограничаване на конкуренцията в сектора на електронните съобщения, включително при преноса на съдържание.“;

в) в параграф 2 буква в) се заличава;

г) в параграф 3 буква в) се заличава;

д) в параграф 3 буква г) се заменя със следния текст:

„г) взаимно сътрудничество, сътрудничество с Комисията и ОЕРЕС, така че да бъде гарантирано развитието на последователна регулаторна практика и последователното прилагане на настоящата директива и на Специалните директиви.“;

е) в параграф 4 буква д) се заменя със следния текст:

„д) грижа за потребностите на специфични социални групи, и по-специално на ползвателите с увреждания, възрастните ползватели и тези със специфични социални потребности.“;

ж) в параграф 4 се добавя следната буква:

„ж) насърчаване на способността на крайните ползватели за достъп и разпространение на информация или използване на приложения и услуги по техен избор;“;

з) добавя се следният параграф:

„5. За постигането на целите на политиката, посочени в параграфи 2, 3 и 4, националните регулаторни органи прилагат обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални регулаторни принципи чрез *inter alia*:

а) насърчаване на регулаторна предвидимост чрез осигуряване на последователен регулаторен подход в подходящи срокове за преглед;

б) гарантиране, че при наличие на сходни обстоятелства, няма дискриминация в третирането на предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги;

в) защита на конкуренцията в полза на потребителите и при необходимост насърчаване на конкуренция, основана на инфраструктура;

г) насърчаване на ефикасни инвестиции и иновации в нова и подобрена инфраструктура, включително чрез гарантиране на това, че всяко задължение за предоставяне на достъп отчита по подходящ начин риска, поет от инвестиращите предприятия, и като позволява различни споразумения за сътрудничество между инвеститорите и страните, търсещи достъп, с цел диверсификация на инвестиционния риск, като същевременно се гарантира запазване на конкуренцията на пазара и зачитане на принципа за недискриминация;

д) надлежно отчитане на разнообразието от условия, свързани с конкуренцията и потребителите, които съществуват в различните географски райони в държава-членка;

е) налагане на *ex ante* регулаторни задължения само тогава, когато липсва ефективна и устойчива конкуренция, както и незабавно облекчаване или отмяна на тези задължения, когато това условие е изпълнено.“;

9. Добавя се следният член:

„Член 8а

Стратегическо планиране и координиране на политиката в областта на радиочестотния спектър

1. Държавите-членки си сътрудничат помежду си и с Комисията при стратегическото планиране, координиране и хармонизиране на използването на радиочестотния спектър в Европейската общност. За тази цел те отчитат *inter alia* икономическите аспекти, аспекти, свързани с безопасността,

здравето, обществен интерес, свободата на изразяване, културни, научни, социални и технически аспекти на политиките на ЕС, както и разнородните интереси на групите от ползватели на радиочестотния спектър с оглед оптимизирането на използването на радиочестотния спектър и избягването на вредни смущения.

2. Като си сътрудничат помежду си и с Комисията, държавите-членки насърчават координацията на подходите в Европейската общност, свързани с политиката за радиочестотния спектър, и, ако е необходимо, хармонизираните условия във връзка с наличността и ефикасното използване на радиочестотния спектър, необходими за създаването и функционирането на вътрешния пазар в сектора на електронните съобщения.

3. Като отчита в максимална степен становището на Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPG), създадена с Решение 2002/622/ЕО на Комисията от 26 юли 2002 г. за създаване на Група за политиката в областта на радиочестотния спектър (*), Комисията може да представя законодателни предложения на Европейския парламент и Съвета за създаването на многогодишни програми за политиката в областта на радиочестотния спектър. Такива програми установяват политическите насоки и цели за стратегическото планиране и хармонизиране на използването на радиочестотния спектър в съответствие с разпоредбите на настоящата директива и на Специалните директиви.

4. Когато това е необходимо за осигуряването на ефективната координация на интересите на Европейската общност в международните организации, компетентни по въпросите на радиочестотния спектър, Комисията, като отчита в максимална степен становището на RSPG, може да предложи общи цели на политиката на Европейския парламент и на Съвета.

(*) ОВ L 198, 27.7.2002 г., стр. 49.“;

10. Член 9 се заменя със следния текст:

„Член 9

Управление на радиочестотите за електронни съобщителни услуги

1. Като отдават необходимото внимание на факта, че радиочестотите са обществено благо, което има важна социална, културна и икономическа стойност, държавите-членки гарантират ефективното управление на радиочестотите за електронни съобщителни услуги на тяхна територия в съответствие с членове 8 и 8а. Те гарантират, че разпределянето на спектъра, използван за електронни съобщителни услуги и издаването на общи разрешения или индивидуални права на ползване на такива радиочестоти от компетентните национални органи се основава на обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални критерии.

При прилагането на настоящия член, държавите-членки спазват съответните международни споразумения, включително Радиорегламента на ИТУ, и могат да вземат предвид съображения, свързани с обществен интерес.

2. Държавите-членки насърчават хармонизирането на използването на радиочестоти навсякъде в Общността, в съответствие с необходимостта за гарантиране на ефективно и ефикасно използване на честотите и като се стремят да създадат ползи за потребителите като икономии от мащаба и оперативна съвместимост на услугите. За тази цел, те действат в съответствие с член 8а и с Решение № 676/2002/ЕО (Решение за радиочестотния спектър).

3. Освен ако не е предвидено друго във втората алинея, държавите-членки гарантират, че всички видове технологии, използвани за електронни съобщителни услуги, могат да се използват в радиочестотните ленти, обявени за достъпни за електронни съобщителни услуги в техния национален план за разпределение на честотите и в съответствие с правото на Общността.

Въпреки това държавите-членки може да предвидят пропорционални и недискриминационни ограничения за видовете технологии за достъп до радиомрежи и безжичен достъп, използвани за електронни съобщителни услуги, когато това е необходимо за:

- а) избягване на вредни смущения,
- б) защита на общественото здраве от въздействието на електромагнитните полета,
- в) гарантиране на техническото качество на услугата,
- г) гарантиране на максимално съвместно използване на радиочестоти,
- д) защита на ефикасното използване на радиочестотния спектър, или
- е) гарантиране на изпълнението на цел от общ интерес в съответствие с параграф 4.

4. Освен ако не е предвидено друго във втора алинея, държавите-членки гарантират, че всички електронни съобщителни услуги може да се предоставят в радиочестотните ленти, обявени за достъпни за електронни съобщителни услуги в техния национален план за разпределение на честотите в съответствие с правото на Общността. Въпреки това държавите-членки може да предвидят пропорционални и недискриминационни ограничения за видовете електронни съобщителни услуги, които да се предоставят, включително, когато е необходимо, да бъде изпълнено изискване по Радиорегламента на ITU.

Мерки, които изискват една електронна съобщителна услуга да бъде предоставяна в специфична честотна лента, достъпна за електронни съобщителни услуги, са обосновани с оглед постигането на цели от общ интерес, които са определени от държавите-членки в съответствие с правото на Общността, като посочените по-долу, без да се ограничават до тях:

- а) безопасността на живота,
- б) насърчаване на социално, регионално или териториално сближаване,

- в) избягване на неефикасно използване на радиочестоти, или
- г) насърчаване на културното и езиковото многообразие и медийния плурализъм, например чрез предоставяне на радио- и телевизионни разпръсквателни услуги.

Мярка, която забранява предоставянето на други електронни съобщителни услуги в специфична честотна лента, може да се предвиди само ако е обоснована от необходимостта да се защитят услуги, свързани с безопасността на живота. Държавите-членки може също така по изключение да разширят обхвата на мярката, за да изпълнят други цели от общ интерес, както са определени от държавите-членки в съответствие с правото на Общността.

5. Държавите-членки редовно преразглеждат необходимостта от ограниченията, посочени в параграфи 3 и 4, и оповестяват резултатите от това преразглеждане.

6. Параграфи 3 и 4 се прилагат за разпределянето на спектъра, използван за електронни съобщителни услуги, издаването на общи разрешения и индивидуалните права на ползване на радиочестоти след 25 май 2011 г.

Разпределянето на спектъра, общите разрешения и индивидуалните права на ползване, които са съществували към 25 май 2011 г., са предмет на условията в член 9а.

7. Без да се засягат разпоредбите на Специалните директиви и като се вземат предвид съответните национални условия, държавите-членки може да установят правила за предотвратяване на презапасяването с радиочестотен спектър, по-специално чрез определяне на строги крайни срокове за ефективно упражняване на правата на ползване от притежателя на правата и чрез налагане на санкции, включително финансови, или отнемането на правата на ползване в случай на неспазване на крайните срокове. Тези правила се установяват и прилагат по пропорционален, недискриминационен и прозрачен начин.“;

11. Въмъкват се следните членове:

„Член 9а

Преглед на ограниченията на съществуващи права

1. За период от пет години, започващ от 25 май 2011 г., държавите-членки може да позволят притежателите на права на ползване на радиочестоти, предоставени преди тази дата и валидни за срок най-малко пет години след същата дата, да подадат заявление до компетентния национален орган за преразглеждане на ограниченията на техните права в съответствие с член 9, параграфи 3 и 4.

Преди да приеме своето решение, компетентният национален орган уведомява притежателя на права за преразглеждането на ограниченията, като посочва обхвата на правото след преразглеждането, и дава разумен срок на притежателя на права да оттегли заявлението.

Ако притежателят на права оттегли заявлението си, правото остава непроменено до изтичане на неговата валидност или до края на петгодишния период, в зависимост от това коя дата настъпи по-рано.

2. След изтичане на петгодишния период, посочен в параграф 1, държавите-членки предприемат всички подходящи мерки, за да гарантират, че член 9, параграфи 3 и 4 се прилагат за всички останали общи разрешения или индивидуални права на ползване и разпределяния на радиочестотен спектър, използвани за електронни съобщителни услуги, които са съществували към 25 май 2011 г.

3. При прилагането на настоящия член държавите-членки предприемат подходящи мерки, за да насърчават лоялната конкуренция.

4. Мерките, приети в приложение на настоящия член, не представляват предоставяне на права на ползване и следователно не подлежат на съответните разпоредби на член 5, параграф 2 от Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешение).

Член 9б

Прехвърляне или отдаване под наем на индивидуални права на ползване на радиочестоти

1. Държавите-членки гарантират възможност за предприятията за прехвърляне или отдаване под наем на други предприятия, в съответствие с условията, свързани с правата на ползване на радиочестоти, и в съответствие с националните процедури, на индивидуални права на ползване на радиочестоти в лентите, за които това е предвидено в мерките за прилагане, приети съгласно параграф 3.

В други ленти, държавите-членки могат да предвидят също така прехвърляне или отдаване под наем от едни предприятия на други на индивидуални права на ползване на радиочестоти в съответствие с националните процедури.

Условията, с които са обвързани индивидуалните права на ползване на радиочестоти, продължават да се прилагат след прехвърлянето или отдаването под наем, освен ако е предвидено друго от компетентния национален орган.

Държавите-членки може също да определят, че разпоредбите на настоящия параграф не се прилагат, когато първоначално предприятието е получило безплатно индивидуалното право да използва радиочестоти.

2. Държавите-членки гарантират, че намерението на едно предприятие да прехвърли права на ползване на радиочестоти, както и действителното им прехвърляне, се съобщават в съответствие с националните процедури на компетентния национален орган, отговарящ за предоставянето на индивидуални права на ползване, и се оповестяват публично. Когато използването на радиочестотите е хармонизирано посредством прилагането на Решение № 676/2002/ЕО (Решение за радиочестотния спектър) или други мерки на Общността, съответното прехвърляне спазва това хармонизирано използване.

3. Комисията може да приеме подходящи мерки за изпълнение, за да определи честотните ленти, за които права на ползване на радиочестоти може да бъдат прехвърляни или отдавани под наем между предприятия. Тези мерки не обхващат честоти, които се използват за разпръскване на радио- и телевизионен сигнал.

Тези технически мерки за изпълнение, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 22, параграф 3.;

12. Член 10 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи контролират предоставянето на права на ползване на всички национални номерационни ресурси и управлението на националните номерационни планове. Държавите-членки гарантират, че за всички обществено достъпни електронни съобщителни услуги са осигурени адекватни номера и номерационни обхвати. Националните регулаторни органи създават обективни, прозрачни и недискриминационни процедури за предоставянето на права на ползване на националните номерационни ресурси.

2. Националните регулаторни органи гарантират, че националните номерационни планове и процедури се прилагат по начин, който предоставя равнопоставено отношение към всички доставчици на обществено достъпни електронни съобщителни услуги. По-специално, държавите-членки гарантират, че предприятие, на което е предоставено правото на ползване на обхват от номера, не дискриминира други доставчици на електронни съобщителни услуги по отношение на поредиците от номера, използвани за даване на достъп до техните услуги.“;

б) параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. Държавите-членки поддържат хармонизирането на специални номера или номерационни обхвати в рамките на Общността, когато това едновременно насърчава функционирането на вътрешния пазар и развитието на паневропейските услуги. Комисията може да вземе подходящи технически мерки за изпълнение във връзка с това.

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 22, параграф 3.“;

13. Член 11 се изменя, както следва:

а) параграф 1, втора алинея, първо тире се заменя със следния текст:

„— действа въз основа на прости, ефикасни, прозрачни и обществено достъпни процедури, прилагани без дискриминация и забавяне, и при всички случаи взема решение в рамките на шест месеца от подаване на заявлението, освен в случаи на отчуждаване, и“;

б) параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Държавите-членки гарантират, че когато държавните или местни органи запазват собственост или контрол върху предприятия, опериращи с обществени електронни съобщителни мрежи и/или обществено достъпни електронни съобщителни услуги, е налице ефективно структурно разделение между звеното, отговорно за предоставяне на правата, посочени в параграф 1, и дейностите, свързани със собствеността или контрола.“;

14. Член 12 се заменя със следния текст:

„Член 12

Съвместно разполагане и използване на мрежови елементи и прилежащи съоръжения за доставчици на електронни съобщителни мрежи

1. Когато предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи, има право съгласно националното законодателство, да инсталира съоръжения върху, над или под обществен или частен имот, или може да се възползва от процедура за отчуждаване или ползване на имот, националните регулаторни органи, като се съобразяват напълно с принципа на пропорционалност, са в състояние да налагат съвместно използване на тези съоръжения или имоти, включително *inter alia* сгради или подстъпи към сгради, електрически инсталации на сгради, мачти, антени, кули и други поддържащи конструкции, канали, кабелопроводи, люкове, кутии.

2. Държавите-членки може да налагат съвместното използване на съоръжения или имоти (включително съвместното им физическо разполагане) на притежателите на правата, посочени в параграф 1, или предприемането на мерки за улесняване координацията на благоустройствените мероприятия с цел защита на околната среда, общественото здраве, обществената сигурност или за изпълнение на целите на териториалното и селищното устройство и само след подходящ период на обществено обсъждане, по време на който на всички заинтересовани страни се дава възможност да изразят своите становища. Такива уредби на съвместно използване или координиране могат да включват правила за пропорционално разпределение на разходите за съвместното използване на съоръжението или имота.

3. Държавите-членки гарантират, че националните органи, след съответен период на консултации с обществеността, през който всички заинтересовани страни са получили възможността да изразят мненията си, също имат правомощия да налагат задължения за съвместно ползване на кабели вътре в сградите или до първата точка на концентрация или разпределителна точка, когато тя е извън сградата, на носителите на правата, посочени в параграф 1, и/или на собственика на такива кабели, когато това е оправдано поради това, че дублирането на такава инфраструктура би било икономически неефективно или физически неприложимо. Такива режими на съвместно ползване или координиране могат да включват правила за пропорционално разпределение на разходите за съвместното използване на съоръжението или имуществото — при необходимост с корекция за рискове.

4. Държавите-членки гарантират, че компетентните национални органи може да изискват от предприятията да предоставят необходимата информация по искане на компетентните органи, която да позволи на тези органи, съвместно с националните регулаторни органи, да бъдат в състояние да изготвят подробен опис на естеството, наличността и географското разположение на съоръженията, посочени в параграф 1, и да предоставят този опис на заинтересованите страни.

5. Мерките, предприети от национален регулаторен орган в съответствие с настоящия член, са обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални. Когато е подходящо, тези мерки се прилагат в координация с местните органи.“;

15. Въмква се следната глава:

„ГЛАВА IIIA

СИГУРНОСТ И ЦЯЛОСТ НА МРЕЖИ И УСЛУГИ

Член 13a

Сигурност и цялост

1. Държавите-членки гарантират, че предприятията, предоставящи обществени съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги, предприемат подходящи технически и организационни мерки за подходящо управление на рисковете за сигурността на мрежите и услугите. Като се вземат предвид най-модерните постижения, тези мерки осигуряват ниво на сигурност, съответстващо на съществуващия риск. По-специално се предприемат мерки за предотвратяване и свеждане до минимум на въздействието от инциденти, свързани със сигурността, върху ползватели и взаимосвързани мрежи.

2. Държавите-членки гарантират, че предприятията, предоставящи обществени съобщителни мрежи, предприемат всички подходящи стъпки, за да гарантират целостта на своите мрежи и по този начин да осигурят непрекъснато предоставяне на услуги по тези мрежи.

3. Държавите-членки гарантират, че предприятията, предоставящи обществени съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги, уведомяват компетентния национален регулаторен орган за всеки пробив в сигурността или загуба на целостта, които са оказали значително въздействие върху функционирането на мрежите или услугите.

Когато е уместно, съответният национален регулаторен орган информира националните регулаторни органи в други държави-членки и Европейската агенция за мрежова и информационна сигурност (ENISA). Съответният национален регулаторен орган може да информира обществеността или да изиска от предприятията да го направят, ако прецени, че е от обществен интерес пробивът да се оповести.

Веднъж годишно съответният национален регулаторен орган представя на Комисията и на ENISA обобщен доклад относно получените уведомления и предприетите действия в съответствие с настоящия параграф.

4. Комисията, като отчита в максимална степен становището на ENISA, може да приеме подходящи технически мерки за изпълнение с оглед хармонизиране на мерките, посочени в параграфи 1, 2 и 3, включително мерки, които определят обстоятелствата, формата и процедурите, приложими към изискванията за уведомление. Тези технически мерки за изпълнение се основават в максимална възможна степен на европейските и международни стандарти и не възпират държавите-членки да приемат допълнителни изисквания за постигане на поставените в параграфи 1 и 2 цели.

Тези мерки за изпълнение, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 22, параграф 3.

Член 13б

Прилагане и изпълнение

1. Държавите-членки гарантират, че с цел прилагане на член 13а компетентните национални регулаторни органи имат правомощия да издават задължителни указания, включително за сроковете за изпълнение, за предприятията, предоставящи обществени съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги.

2. Държавите-членки гарантират, че компетентните национални регулаторни органи имат правомощия да изискват от предприятия, предоставящи обществени съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги:

а) да предоставят информация, необходима за оценяване на сигурността и/или целостта на техните услуги и мрежи, включително документирани политики за сигурност; и

б) да се подложат на одит на сигурността, извършван от квалифициран независим орган или от компетентен национален орган, и да предоставят резултатите от одита на националния регулаторен орган. Разходите за одита се заплащат от предприятието.

3. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи разполагат с всички правомощия, необходими за разследване на случаи на неспазване, както и на въздействието им върху сигурността и целостта на мрежите.

4. Настоящите разпоредби не засягат член 3 от настоящата директива.“

16. В член 14 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Когато дадено предприятие притежава значителна пазарна сила на специфичен пазар (първи пазар), то може също така да се определи за притежавашо значителна пазарна сила и на друг тясно свързан пазар (втори пазар), когато връзките между двата пазара са такива, че позволяват пазарната сила, упражнявана върху първия пазар, да бъде съответно пренесена на втория пазар, като с това се увеличава пазарната сила на предприятието. Поради това, съгласно членове 9, 10, 11 и 13 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) може да се прилагат корективни мерки, целящи предотвратяване на подобно пренасяне върху втория пазар, а когато тези корективни мерки не са достатъчни, може да се прилагат корективни мерки съгласно член 17 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга).“;

17. Член 15 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следния текст:

„Процедура за установяването и определянето на пазари“;

б) в параграф 1 първата алинея се заменя със следния текст:

„1. След консултации с обществеността, включително и с националните регулаторни органи, и като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС, Комисията приема Препоръка относно съответните пазари на продукти и услуги (Препоръката) в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 22, параграф 2. Препоръката установява пазарите на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения, чиито характеристики могат да бъдат такива, че да оправдаят налагането на регулаторните задължения, определени в Специалните директиви, без да се засягат пазарите, които могат да бъдат определени в специфични случаи съгласно правото за защита на конкуренцията. Комисията определя пазарите в съответствие с принципите на правото за защита на конкуренцията.“;

в) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Националните регулаторни органи, отчитайки максимално препоръката и насоките, определят съответни пазари, отговарящи на националните условия, и по-специално съответни географски пазари на тяхна територия, в съответствие с принципите на правото за защита на конкуренцията. Националните регулаторни органи спазват процедурите, посочени в членове 6 и 7, преди да определят пазарите, които се различават от онези, определени в препоръката.“;

г) параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. След консултация, включително и с националните регулаторни органи, и като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС, Комисията може да приеме решение за установяване на транснационални пазари, в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 22, параграф 3.“;

18. Член 16 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следния текст:

„1. Националните регулаторни органи извършват анализ на съответните пазари, като отчитат установените в препоръката пазари и се съобразяват в максимална степен с насоките. Държавите-членки гарантират, че този анализ се провежда, при необходимост, в сътрудничество с националните органи за защита на конкуренцията.

2. Когато от национален регулаторен орган се изисква съгласно параграф 3 или 4 от настоящия член, съгласно член 17 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга), или съгласно член 8 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа), да определи дали да наложи, запази, измени или отмени задължения на предприятия, той определя въз основа на направения от него пазарен анализ, посочен в параграф 1 от настоящия член, дали съответният пазар е ефективно конкурентен.“;

б) параграфи 4, 5 и 6 се заменят със следния текст:

„4. Когато национален регулаторен орган определи, че съответен пазар не е ефективно конкурентен, той идентифицира предприятията, притежаващи отделно или съвместно с други значителна пазарна сила на този пазар в съответствие с член 14 и националният регулаторен орган налага на такива предприятия подходящи специфични регулаторни задължения, посочени в параграф 2 от настоящия член или запазва, или изменя такива задължения, когато те вече съществуват.

5. За транснационални пазари, установени в решението, посочено в член 15, параграф 4, съответните национални регулаторни органи провеждат съвместно пазарния анализ, отчитайки в максимална степен насоките, и вземат съгласувано решение относно налагането, запазването, изменението или отмяната на регулаторни задължения, посочени в параграф 2 от настоящия член.

6. Мерките, взети в съответствие с разпоредбите на параграфи 3 и 4 са предмет на процедурите, посочени в членове 6 и 7. Националните регулаторни органи извършват анализ на съответния пазар и изпращат нотификация относно съответния проект за мярка съгласно член 7:

а) в рамките на три години от приемането на преходна мярка за същия пазар. По изключение обаче този период може да се удължи с до три допълнителни години, когато националният регулаторен орган е нотифицирал Комисията с обосновано предложение за удължаване и Комисията в рамките на един месец не е възразила срещу него;

б) в рамките на две години от приемането на преработена препоръка за съответните пазари за пазари, които по-рано не са били предмет на нотификация пред Комисията; или

в) в рамките на две години от тяхното присъединяване — за държави-членки, които наскоро са се присъединили към Съюза.“;

в) добавя се следният параграф:

„7. Когато национален регулаторен орган не приключи своя анализ на съответен пазар, установен в препоръката, в рамките на срока, определен в параграф 6, ОЕРЕС оказва, при отправено искане, помощ на този национален регулаторен орган за приключване на анализа на специфичния пазар и на специфичните задължения, които следва да бъдат наложени. Като използва тази помощ съответният национален регулаторен орган уведомява в срок от шест месеца Комисията относно проекта за мярка съгласно член 7.“;

19. Член 17 се изменя, както следва:

а) в параграф 1, в първото изречение думата „стандарти“ се заменя с текста „незадължителни стандарти“;

б) третата алинея на параграф 2 се заменя със следния текст:

„При отсъствието на такива стандарти и/или спецификации, държавите-членки насърчават въвеждането на международните стандарти или препоръките, приети от Международния съюз по далекосъобщенията (ITU), Европейската конференция по пощи и далекосъобщения (CEPT), Международната организация по стандартизация (ISO) и Международната електротехническа комисия (IEC).“;

в) параграфи 4 и 5 се заменят със следния текст:

„4. Когато Комисията възнамерява да направи въвеждането на някои стандарти и/или спецификации задължително, тя публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз* и приканва всички заинтересовани страни да представят своите становища. Комисията взема подходящи мерки за изпълнение и определя въвеждането на съответните стандарти за задължително, като ги посочва като задължителни стандарти в списъка със стандарти и/или спецификации, публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато Комисията счита, че стандартите и/или спецификациите, посочени в параграф 1, вече не допринасят за предоставянето на хармонизирани електронни съобщителни услуги, или че те вече не отговарят на потребностите на потребителите, или възпрепятстват технологичното развитие, тя ги изважда от списъка на стандартите и/или спецификациите, посочен в параграф 1, като действа в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 22, параграф 2.“;

г) в параграф 6 думите „като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 3, ги изважда от списъка на стандартите и/или спецификациите, посочен в параграф 1“ се заменят с думите „тя предприема подходящите мерки за изпълнение и изважда тези стандарти и/или спецификации от списъка на стандартите и/или спецификациите, посочен в параграф 1“;

д) вмъква се следният параграф:

„ба. Мерките за изпълнение, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, посочени в параграфи 4 и 6, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 22, параграф 3.“;

20. Член 18 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 се добавя следната буква:

„в) доставчиците на цифрови телевизионни услуги и оборудване да си сътрудничат при предоставяне на оперативно съвместими телевизионни услуги за крайни ползватели с увреждания.“;

б) параграф 3 се заличава.

21. Член 19 се заменя със следния текст:

„Член 19

Процедури по хармонизация

1. Без да се засяга член 9 от настоящата директива и членове 6 и 8 от Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешението), когато Комисията стигне до заключението, че различия в прилагането от страна на националните регулаторни органи на регулаторните задачи, определени в настоящата директива и в Специалните директиви, може да създадат бариера за вътрешния пазар, Комисията може, като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС, да приеме препоръка или решение за хармонизираното прилагане на разпоредбите от настоящата директива и Специалните директиви с оглед подпомагане постигането на целите, определени в член 8.

2. Когато Комисията представя препоръка съгласно параграф 1, тя действа в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 22, параграф 2.

Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи отчитат в максимална степен тези препоръки при изпълнение на своите задачи. Когато национален регулаторен орган предпочете да не следва дадена препоръка, той уведомява Комисията, като мотивира своята позиция.

3. Решенията, приети съгласно параграф 1, може да включват единствено идентифицирането на хармонизиран или координиран подход с цел намиране на решение на следните въпроси:

а) несъгласуваното прилагане на общи регулаторни подходи от националните регулаторни органи във връзка с регулирането на пазарите на електронни съобщения при прилагане на членове 15 и 16, когато това създава бариера за вътрешния пазар. Тези решения не се позовават на специфични нотификации, издадени от националните регулаторни органи съгласно член 7а;

В подобен случай Комисията предлага проекторешение единствено:

— след най-малко две години от приемането на препоръка на Комисията, която урежда същия въпрос; и

— като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС във връзка с въпроса за приемане на такова решение, което се представя от ОЕРЕС в срок от три месеца след искането на Комисията;

б) въпроси, свързани с номериране, номерационни блокове, преносимост на номера и идентификатори, системи за превод на номера и адреси и достъп до спешни услуги „112“.

4. Решението, посочено в параграф 1, предназначено да измени несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 22, параграф 3.

5. ОЕРЕС може по своя инициатива да консултира Комисията по въпроса дали дадена мярка следва да бъде приета съгласно параграф 1.“;

22. Член 20, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. В случай на спор, възникващ във връзка със съществуващи задължения съгласно настоящата директива или Специалните директиви, между предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи или услуги в дадена държава-членка, или между такива предприятия и други предприятия в държавата-членка, които се ползват от задължения за достъп и/или взаимосвързаност, произтичащи от настоящата директива или от Специалните директиви, съответният национален регулаторен орган, по искане на някоя от страните и без да се засягат разпоредбите на параграф 2, издава задължително решение за разрешаване на спора във възможно най-кратък срок, който не може да бъде по-дълъг от четири месеца, освен при изключителни обстоятелства. Съответните държави-членки изискват всички страни да съдействат изцяло на националния регулаторен орган.“;

23. Член 21 се заменя със следния текст:

„Член 21

Разрешаване на презгранични спорове

1. В случай на презграничен спор, възникнал в рамките на настоящата директива или на Специалните директиви, когато спорът е от компетентността на национални регулаторни органи от повече от една държава-членка, се прилагат разпоредбите, предвидени в параграфи 2, 3 и 4.

2. Всяка страна може да отнесе спора до съответните национални регулаторни органи. Компетентните национални регулаторни органи съгласуват своите усилия и имат правото да се консултират с ОЕРЕС с цел да постигнат последователно разрешаване на спора в съответствие с целите, посочени в член 8.

Всички задължения, наложени на предприятието от национални регулаторни органи при разрешаването на спор, са съобразени с настоящата директива и със Специалните директиви.

Всеки национален регулаторен орган, който е компетентен по такъв спор, може да отправи искане към ОЕРЕС да приеме становище относно действието, което следва да се предприеме в съответствие с разпоредбите на Рамковата директива и/или Специалните директиви за разрешаване на спора.

Когато такова искане е отправено към ОЕРЕС, всеки национален регулаторен орган, компетентен в даден аспект на спора, изчака становището на ОЕРЕС преди да предприеме действие за разрешаване на спора, без да се изключва възможността при необходимост националните регулаторни органи да предприемат спешни мерки.

Всички задължения, наложени на предприятието от национален регулаторен орган при разрешаването на спор, спазват разпоредбите на настоящата директива или на Специалните директиви и отчитат в максимална степен становището, прието от ОЕРЕС.

3. Държавите-членки може да предвидят разпоредба, съгласно която компетентните национални регулаторни органи съвместно отказват да разрешат спор, когато съществуват други механизми, включително медиация, които биха допринесли по-добре за своевременното разрешаване на спора в съответствие с разпоредбите на член 8.

Те уведомяват страните незабавно. Ако в срок от четири месеца спорът не е разрешен и когато спорът не е бил отнесен в съда от страната, търсеща защита, и ако някоя от страните поиска това, националните регулаторни органи координират своите усилия за разрешаване на спора в съответствие с разпоредбите на член 8 и като отчитат в максимална степен всяко становище, прието от ОЕРЕС.

4. Процедурата, посочена в параграф 2, не пречатства която и да е от страните да предяви иск пред съда.“;

24. Въмква се следният член:

„Член 21а

Санкции

Държавите-членки установяват правилата за санкции, приложими спрямо нарушения на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива и Специалните директиви, и вземат всички необходими мерки за гарантиране, че те се прилагат. Предвидените санкции трябва да са подходящи, ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите-членки нотифицират тези разпоредби на Комисията до 25 май 2011 г. и следва незабавно да съобщават за всички последващи изменения, които ги засягат.“;

25. Член 22 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи от 1 до 4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО при спазване на разпоредбите на член 8 от него.“;

б) параграф 4 се заличава;

26. Член 27 се заличава.

27. Приложение I се заличава;

28. Приложение II се заменя със следното:

„ПРИЛОЖЕНИЕ II

Критерии, прилагани от националните регулаторни органи при оценката за съвместно господстващо положение в съответствие с член 14, параграф 2, втора алинея.

За две или повече предприятия може да бъде установено, че са в съвместно господстващо положение по смисъла на член 14, ако дори при отсъствието на структурни или други връзки между тях те оперират в пазар, който се характеризира с липса на ефективна конкуренция и в който никое отделно предприятие не притежава значителна пазарна сила. В съответствие с приложимото право на Общността и със съдебната практика на Съда на Европейските общности относно съвместното господстващо положение, това е вероятно да възникне, когато пазарът се отличава с концентрация и редица съответни характеристики, от които следните може да се считат за най-значими в областта на електронните съобщения:

- ниска еластичност на търсенето,
- подобни пазарни дялове,
- сериозни законодателни и икономически пречки за навлизане на пазара,
- вертикална интеграция с колективен отказ за доставяне,
- липса на компенсираща покупателна способност,
- липса на потенциална конкуренция.

Горепосоченият списък е примерен и неизчерпателен, а критериите не са кумулативни. Списъкът е по-скоро предназначен за илюстрация на видовете доказателства, които могат да бъдат приведени в подкрепа на твърденията, засягащи наличието на съвместно господстващо положение.“

Член 2

**Изменения на Директива 2002/19/ЕО
(Директива за достъпа)**

Директива 2002/19/ЕО се изменя, както следва:

1. Член 2 се изменя, както следва:

а) буква а) се заменя със следния текст:

„а) „достъп“ означава предоставяне на съоръжения и/или услуги на друго предприятие при определени условия на изключителна или неизключителна основа за целите на предоставянето на електронни съобщителни услуги, включително когато те се използват за доставяне на услуги на информационното общество или услуги за радио- или телевизионно съдържание на съдържание. Понятието включва *inter alia*: достъп до мрежови елементи и свързаната с тях съоръжения, който може да изисква свързване на оборудване чрез фиксирани или нефиксирани средства (по-специално тук се включва достъпът до абонатни линии и до съоръженията и услуги, необходими за предоставяне на услуги по абонатните линии); достъп до физическа инфраструктура, включително сгради, канали и мачти; достъп до съответните програмни системи, включително системи за оперативна поддръжка; достъп до информационни системи или бази данни за предварително подаване на заявки, предоставяне, подаване на заявки, поддръжка, ремонт и фактуриране; достъп до системи за транслиране на номера или системи със сходна функционалност; достъп до фиксирани и мобилни мрежи и по-конкретно за роуминг; достъп до системи за условен достъп до цифрови телевизионни услуги и достъп до услуги във виртуални мрежи;“;

б) буква д) се заменя със следния текст:

„д) „абонатна линия“ означава физическата връзка, свързваща крайната точка на мрежата към разпределител или равностойно съоръжение във фиксираните обществени електронни съобщителни мрежи.“;

2. Член 4, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Операторите на обществени съобщителни мрежи имат право и, по молба на оправомощени за целта други предприятия в съответствие с член 4 от Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешение), задължение да договарят свързване помежду си с оглед на предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги, за да се гарантира предоставяне и оперативна съвместимост на услугите в цялата Общност. Операторите предлагат достъп и взаимно свързване на другите предприятия при условия, които съответстват на задълженията, наложени от националните регулаторни органи съгласно членове 5— 8.“;

3. Член 5 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) първа алинея се заменя със следното:

„1. Действайки за постигане на целите, посочени в член 8 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), националните регулаторни органи насърчават и при необходимост, гарантират в съответствие с разпоредбите на настоящата директива адекватен достъп и взаимно свързване, както и оперативната съвместимост на услугите, като изпълняват своите отговорности по начин, който утвърждава ефикасността, устойчивата конкуренция, ефикасното инвестиране и иновациите, и осигурява максимална полза за крайните ползватели.“;

ii) добавя се следната буква:

„аб) в основателни случаи и до необходимата степен, задълженията за предприятията, контролиращи достъпа до крайните ползватели, да направят техните услуги оперативно съвместими.“;

б) параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Задълженията и условията, наложени в съответствие с параграф 1, са обективни, прозрачни и пропорционални, не допускат дискриминация и се изпълняват по реда, предвиден в членове 6, 7 и 7а от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).“;

в) параграф 3 се заличава;

г) параграф 4 се заменя със следния текст:

„3. По отношение на достъпа и взаимното свързване, посочени в параграф 1, държавите-членки гарантират, че националният регулаторен орган е оправомощен да се намесва по собствена инициатива, когато това е обосновано, за да осигури изпълнението на целите на политиката, предвидени в член 8 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), в съответствие с разпоредбите на настоящата директива и процедурите, предвидени в членове 6, 7, 20 и 21 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).“;

4. Член 6, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. В контекста на пазарните и технологичните промени, Комисията може да приеме мерки за изпълнение за изменение на приложение I. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 14, параграф 3.“;

5. Член 7 се заличава.

6. Член 8 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 думите „членове от 9 до 13“ се заменят с „членове от 9 до 13а“;

б) параграф 3 се изменя, както следва:

i) първа алинея се изменя, както следва:

— в първото тире думите „член 5, параграфи 1 и 2 и член 6“ се заменят с думите „член 5, параграф 1 и член 6“;

— във второто тире „Директива 97/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно обработката на лични данни и защитата на неприкосновеността на личния живот в телекомуникационния сектор (*)“ се заменя с „Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (**);

(*) ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр. 1.

(**) ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.“

ii) втора алинея се заменя със следния текст:

„При изключителни обстоятелства, когато възнамеряват да наложат върху операторите със значителна пазарна сила задължения за достъп или взаимосвързаност, различни от тези, предвидени в членове от 9 до 13 от настоящата директива, националните регулаторни органи представят молба в тази връзка до Комисията. Комисията отчита в максимална степен становището на Органа на европейските регулатори на електронните съобщения (ОЕРЕС) (*). В съответствие с член 14, параграф 2, Комисията взема решение да разреши или да не разреши на националните регулаторни органи да предприемат такива мерки.

(*) Регламент (ЕО) № 1211/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Служба.“;

7. Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. В съответствие с разпоредбите на член 8 националните регулаторни органи може да налагат задължения за прозрачност във връзка с взаимното свързване и/или достъпа, които изискват от операторите да публикуват конкретна информация, като например счетоводни данни, технически спецификации, характеристики на мрежата, реда и условията за доставка и използване, включително всички условия, ограничаващи достъпа до и/или използването на услуги и приложения, когато такива условия са позволени от държавите-членки в съответствие с правото на Общността, и цените.“;

б) параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. Без да се засяга разпоредбата на параграф 3, когато на оператор са наложени задължения по член 12 във връзка с достъпа на едро до мрежова инфраструктура, националните регулаторни органи осигуряват публикуването на типова оферта, която включва най-малко елементите, изложени в приложение II.“;

в) параграф 5 се заменя със следния текст:

„5. Комисията може да приема необходимите изменения на приложение II, за да го адаптира към технологичните и пазарните промени. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 14, параграф 3. При прилагане на разпоредбите на настоящия параграф, Комисията може да бъде подпомагана от ОЕРЕС.“;

8. Член 12 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 буква а) се заменя със следния текст:

„а) да предоставят на трети страни достъп до специфични мрежови елементи и/или съоръжения, включително достъп до мрежови елементи, които не са активни и/или необвързан достъп до абонатна линия, с цел *inter alia* да се позволи избор и/или предварителен избор на оператор на преноса и/или оферта за препродажба на абонатна линия;“;

б) в параграф 1 буква е) се заменя със следния текст:

„е) да предоставят съвместно разполагане или други форми за съвместно ползване на прилежащи съоръжения;“;

в) в параграф 1 се добавя следната буква:

„й) да предоставят достъп до прилежащи услуги, като услуги по идентифициране, местоположение и присъствие.“;

г) в параграф 2 уводната част и буква а) се заменят със следния текст:

„2. Когато решават дали да наложат задълженията, посочени в параграф 1, и по-специално когато оценяват дали задълженията биха били пропорционални на целите, посочени в член 8 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), националните регулаторни органи отчитат по-конкретно следните фактори:

а) техническата и икономическата жизнестойчивост на използването или изграждането на конкурентни съоръжения в светлината на темповете на развитие на пазара, като вземат предвид характера и типа на съответното взаимно свързване и/или достъп, включително жизнестойчивостта на други продукти за достъп до по-високо мрежово ниво, като например достъп до канали;“;

д) в параграф 2 букви в) и г) се заменят със следното:

„в) първоначалната инвестиция от собственика на инфраструктурата, като вземат предвид всички направени публични инвестиции и свързаните с инвестициите рискове;

г) необходимостта за защита на конкуренцията в дългосрочен план, с особено внимание върху икономически ефикасна и основана на инфраструктурата конкуренция;“;

е) добавя се следният параграф 3:

„3. Когато налагат задължения на оператори да предоставят достъп в съответствие с разпоредбите на настоящия член, националните регулаторни органи може да определят техническите или оперативните условия, които да бъдат изпълнени от доставчика и/или бенефициерите на достъпа, когато това е необходимо за осигуряване на нормалното функциониране на мрежата. Задълженията за спазване на конкретни технически стандарти или спецификации са в съответствие със стандартите и спецификациите, установени съгласно член 17 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива)“;

9. В член 13 параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. В съответствие с разпоредбите на член 8 националните регулаторни органи може да налагат задължения във връзка с възстановяването на разходите и ценовия контрол, включително задължения за разходоориентираност на цените и задължения във връзка със системите за отчитане на разходите при предоставянето на определени видове взаимно свързване и/или достъп в случаите, когато анализът на пазара разкрива, че липсата на ефективна конкуренция означава възможност на съответния оператор да поддържа прекомерно завишени цени или да прилага ценови натиск в ущърб на крайните ползватели. С цел насърчаване на инвестициите от оператора, включително в мрежи от следващо поколение, националните регулаторни органи вземат предвид инвестицията, направена от оператора и допускат разумна възвръщаемост на капитала, като отчитат всички рискове, специфични за конкретен нов инвестиционен проект за мрежа.“;

10. Добавят се следните членове:

„Член 13а

Функционално разделяне

1. Когато национален регулаторен орган стигне до заключението, че задълженията, наложени от членове 9—13 не са успели да допринесат за ефективна конкуренция и че са налице съществени и трайно установили се проблеми, свързани с конкуренцията и/или с пазарни неуспехи, констатирани във връзка с някои пазари на продукти за достъп на едро, той може, като извънредна мярка, в съответствие с разпоредбите на член 8, параграф 3, втора алинея, да наложи задължение на вертикално интегрираните предприятия да отделят в самостоятелно действащ стопански субект дейностите, свързани с предоставяне на едро на тези продукти за достъп.

Този стопански субект доставя продукти и услуги за достъп на всички предприятия, включително на други стопански субекти в дружеството-майка, при същите графици, ред и условия, включително по отношение на цена и ниво на обслужване, и посредством същите системи и процеси.

2. Когато национален регулаторен орган възнамерява да наложи задължение за функционално разделяне, той представя предложение до Комисията, което включва:

- а) доказателства в подкрепа на заключенията на националния регулаторен орган, както е посочено в параграф 1;
- б) мотивирана оценка, че липсва или е незначителна перспективата за ефективна и устойчива основана на инфраструктурата конкуренция в разумни срокове;
- в) анализ на очакваното въздействие върху регулаторния орган, върху предприятието, по-специално върху личния състав на отделеното предприятие и върху сектора на електронните съобщения като цяло и върху стимулите за инвестиране в сектора като цяло, по-специално с оглед на необходимостта да се осигури социално и териториално сближаване, както и върху други заинтересовани страни, включително по-специално очакваното въздействие върху конкуренцията и потенциалните, произтичащи от това, последици за потребителите;
- г) анализ на причините, които обосновават, че това задължение би било най-ефективното средство за налагане на корективни мерки, целящи справяне с установените проблеми с конкуренцията/пазара.

3. Проектът за мярка включва следните елементи:

- а) точното естество и ниво на разделяне, като се посочва по-специално правният статус на отделения стопански субект;
- б) установяване на активите на отделения стопански субект и продуктите или услугите, които да бъдат доставяни от него;
- в) правила за управление, които да гарантират независимостта на персонала, нает от отделения стопански субект, и съответните мерки за стимулиране;
- г) правила, които да гарантират спазване на задълженията;
- д) правила, които да гарантират прозрачност на оперативните процедури, по-специално спрямо други заинтересовани страни;
- е) програма за наблюдение, която да гарантира спазване на правилата, включително публикуване на годишен доклад.

4. След като Комисията вземе решение относно проекта за мярка в съответствие с член 8, параграф 3, националният регулаторен орган провежда координиран анализ на различните пазари, свързани с мрежата за достъп, в съответствие с процедурата, предвидена в член 16 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива). Въз основа на тази оценка, националният регулаторен орган налага, запазва, изменя или оттегля задължения, в съответствие с членове 6 и 7 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

5. Предприятие, на което е наложено функционално разделяне, може да бъде обект на всяко от задълженията, установени в членове 9—13 във всеки специфичен пазар, за който то е определено като притежавашо значителна пазарна сила в съответствие с член 16 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), или на всяко друго задължение, разрешено от Комисията съгласно член 8, параграф 3.

Член 13б

Доброволно разделяне от вертикално интегрирано предприятие

1. Предприятията, които са определени като притежаваша значителна пазарна сила на един или няколко съответни пазара в съответствие с член 16 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), информират националният регулаторен орган предварително и навреме, за да позволят на националният регулаторен орган да оцени последиците от планираната сделка, когато възнамеряват да прехвърлят своите активи относно мрежата за локален достъп или значителна част от тях към отделно юридическо лице с друг собственик, или да създадат отделна стопанска единица с цел предоставяне на всички доставчици на дребно, включително на своите собствени отдели за продажба на дребно, на напълно еквивалентни продукти за достъп.

Предприятията уведомяват националният регулаторен орган също и за всяка промяна на това намерение, както и за окончателния резултат от процеса на разделяне.

2. Националният регулаторен орган оценява въздействието от планираната сделка върху съществуващите регулаторни задължения съгласно Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

За целта, националният регулаторен орган провежда координиран анализ на различните пазари, свързани с мрежата за достъп съгласно процедурата, предвидена в член 16 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

Въз основа на тази оценка, националният регулаторен орган налага, запазва, изменя или оттегля задължения, в съответствие с членове 6 и 7 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

3. Правно и/или оперативна отделената стопанска единица може да бъде субект на всяко от задълженията, посочени в членове от 9 до 13 във всеки специфичен пазар, за който тя е определена като притежаваша значителна пазарна сила в съответствие с член 16 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), или на други задължения, разрешени от Комисията съгласно член 8, параграф 3.“;

11. Член 14 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи от 1 до 4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.“;

б) параграф 4 заличава.

12. Приложение II се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„МИНИМАЛЕН СПИСК НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ПРИМЕРНАТА ОФЕРТА ЗА ДОСТЪП НА ЕДРО ДО МРЕЖОВАТА ИНФРАСТРУКТУРА, ВКЛЮЧИТЕЛНО СЪВМЕСТЕН ИЛИ НАПЪЛНО НЕОБВЪРЗАН ДОСТЪП ДО АБОНАТНА ЛИНИЯ НА ОПРЕДЕЛЕНО МЯСТО, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПУБЛИКУВАНИ ОТ НОТИФИЦИРАНИТЕ ОПЕРАТОРИ СЪС ЗНАЧИТЕЛНА ПАЗАРНА СИЛА;“

б) определението по буква а) се заменя със следното:

„а) „абонатна подлиния“ означава частична абонатна линия за връзка между крайна точка на мрежата и точка на концентрация или определена точка на междинен достъп във фиксираната обществена електронна съобщителна мрежа;“

в) определението по буква в) се заменя със следното:

„в) „пълнен необвързан достъп до абонатна линия“ означава предоставяне на достъп на ползвател до абонатна линия или абонатна подлиния на оператора със значителна пазарна сила, което позволява използване на целия капацитет на мрежовата инфраструктура;“

г) определението по буква г) се заменя със следното:

„г) „съвместен достъп до абонатна линия“ означава предоставяне на достъп на бенефициер до абонатна линия или абонатна подлиния на оператора със значителна пазарна сила, което позволява използване на конкретна част от капацитета на мрежовата инфраструктура като например част от честотата или друг сходен елемент;“

д) в част А, точки 1, 2 и 3 се заменят със следното:

„1. Мрежови елементи, до които се предлага достъп и които по-конкретно включват следните елементи, заедно със съответната свързана с тях инфраструктура:

а) необвързан достъп до абонатни линии (пълнен и съвместен);

- б) необвързан достъп до абонатни подлинни (пълен и съвместен), включително, когато е приложимо, достъп до неактивни мрежови елементи за целите на въвеждане на мрежи за обходен пренос (backhaul);
- в) когато е приложимо, достъп до канали, позволяващ инсталиране на мрежи за достъп.
2. Информация във връзка с местоположението на обектите за физически достъп, включително кутии и разпределители, наличие на абонатни линии и подлинни, канали и съоръжения за обходен пренос (backhaul) в отделните части на мрежата за достъп и, когато е приложимо, информация относно местоположението на канали и наличност в рамките на каналите;
3. Технически условия във връзка с достъпа и използването на абонатни линии, подлинни и канали, включително технически характеристики на усуканата метална двойка и/или оптични влакна и/или други сходни елементи, кабелни разпределители, и свързана инфраструктура и, когато е приложимо, техническите условия за достъп до канали;“;
- е) в част Б точка 1 се заменя със следното:
- „1. Информация за съществуващите съответни обекти или съоръжения за оборудване на оператора със значителна пазарна сила, както и за тяхна планирана актуализация (*).
- (*) В интерес на обществената сигурност предоставянето на тази информация може да се ограничи само до заинтересованите страни.“.

Член 3

Изменения на Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешение)

Директива 2002/20/ЕО се изменя, както следва:

1. Член 2, параграф 2 се заменя със следния текст:
- „2. Прилага се също така следното определение:
- „общо разрешение“ означава правна рамка, установена от съответната държава-членка, която осигурява права за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги и определя специфичните за сектора задължения, които може да се прилагат за всички или за някои видове електронни съобщителни мрежи и услуги в съответствие с настоящата директива.“;
2. В член 3, параграф 2 се добавя следната алинея:
- „От предприятия, които предоставят презгранични електронни съобщителни услуги на предприятия, разположени в няколко държави-членки, не се изисква да внасят повече от едно уведомление за съответната държава-членка.“

3. Член 5 се заменя със следния текст:

„Член 5

Права на ползване на радиочестоти и номера

1. Държавите-членки улесняват използването на радиочестоти по общи разрешения. Когато е необходимо, държавите-членки може да предоставят индивидуални права на ползване с оглед:
- избягване на вредни смущения;
 - гарантиране на техническо качество на услугата;
 - защита на ефикасното използване на радиочестотния спектър; или
 - постигане на други цели от общ интерес, определени от държавите-членки в съответствие със законодателството на Общността.
2. Когато е необходимо предоставяне на индивидуални права на ползване на радиочестоти и номера, държавите-членки предоставят такива права, при поискване, на всяко предприятие за предоставяне на мрежи или услуги съгласно общото разрешение, посочено в член 3, при условията на разпоредбите на членове 6, 7 и член 11, параграф 1, буква в) от настоящата директива и всички останали правила, които гарантират ефикасното използване на тези ресурси в съответствие с Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

Без да засяга специфичните критерии и процедури, приети от държавите-членки за предоставяне на доставчиците на услуги, свързани с радио- и телевизионно съдържание, на права на ползване на радиочестоти с оглед постигане на цели от общ интерес в съответствие с правото на Общността, такива права на ползване на радиочестоти и номера се предоставят чрез открити, обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални процедури, а в случай на радиочестоти — в съответствие с разпоредбите на член 9 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива). Изключение от изискването за открити процедури би могло да се приложи в случаите, когато предоставянето на индивидуални права на ползване на радиочестоти на доставчици на услуги, свързани с радио- и телевизионно съдържание, е необходимо за постигане на цел от общ интерес, определена от държавите-членки в съответствие с правото на Общността.

Когато предоставят права на ползване, държавите-членки уточняват дали тези права могат да се прехвърлят от притежателя на правата и при какви условия. По отношение на радиочестотите, подобно предоставяне става в съответствие с членове 9 и 9б от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

Когато държавите-членки предоставят права на ползване за ограничен период, продължителността му е подходяща за съответната услуга с оглед на преследваната цел, като се отчита надлежно необходимостта да се предвиди съответен период за амортизация на инвестицията.

Когато се предоставят индивидуални права на ползване на радиочестоти за 10 или повече години и такива права не може да се прехвърлят или отдават под наем между предприятия съгласно предвиденото в член 9б от Директива 2002/21/ЕО (Рамковата директива), компетентният национален орган гарантира, че критериите за предоставяне на индивидуални права на ползване се прилагат и се спазват през времетраенето на лиценза, по-специално при обосновано искане от притежателя на това право. Ако тези критерии вече не са приложими, индивидуалното право на ползване се променя в общо разрешение за използване на радиочестоти, при условие че бъде връчено предизвестие и след разумен срок, или неговото прехвърляне или отдаване под наем между предприятия става възможно, в съответствие с член 9б от Директива 2002/21/ЕО (Рамковата директива).

3. Решенията относно предоставянето на права на ползване се вземат, съобщават и оповестяват публично във възможно най-кратки срокове след получаването от страна на националните регулаторни органи на пълни заявления; в триседмичен срок — за номера, разпределени за специфични цели в националния номерационен план; и в шестседмичен срок — за радиочестоти, разпределени за използване от електронни съобщителни услуги в националния честотен план. Последният срок не засяга приложимите разпоредби на международните споразумения, свързани с използването на радиочестотите или орбиталните позиции.

4. Когато, след консултация със заинтересованите страни, в съответствие с разпоредбите на член 6 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) е взето решение, че правата на ползване на номера от изключителна икономическа стойност ще се предоставят чрез конкурсни или сравнителни процедури за подбор, държавите-членки може да удължат максималния триседмичен срок с най-много още три седмици.

По отношение на конкурсните или сравнителни процедури за подбор във връзка с радиочестоти се прилага член 7.

5. Държавите-членки не ограничават броя на предоставяните права на ползване, освен когато това е необходимо за гарантиране на ефикасното използване на радиочестотите съгласно член 7.

6. Компетентните национални органи гарантират, че радиочестотите се използват ефикасно и ефективно в съответствие с член 8, параграф 2 и член 9, параграф 2 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива). Те гарантират също така че конкуренцията не се нарушава от което и да е прехвърляне или натрупване на права на ползване на радиочестоти. За тези цели държавите-членки може да вземат подходящи мерки като задължение за продажба или отдаване под наем на права на ползване на радиочестоти.“;

4. Член 6 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Общото разрешение за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги, правата на ползване на радиочестоти и правата на ползване на номера

могат да подлежат само на условията, посочени в приложението. Тези условия са недискриминационни, пропорционални и прозрачни и, в случай на права на ползване на радиочестоти, са в съответствие с член 9 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).“;

б) в параграф 2 думите „членове 16, 17, 18 и 19 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга)“ се заменят с думите „член 17 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга)“;

5. Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) уводното изречение се заменя със следния текст:

„1. Когато дадена държава-членка решава дали да ограничи броя на правата на ползване на радиочестоти, които ще се предоставят, или дали да продължи срока на съществуващи права в съответствие с условия, различни от тези, посочени в самите права, съответната държава-членка, *inter alia*:“;

ii) буква в) се заменя със следния текст:

„в) публикува всички решения за ограничаване на предоставянето на правата на ползване или подновяване на правата на ползване, като посочва причините за това;“;

б) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Когато се налага ограничаване на правата на ползване на радиочестоти, държавите-членки предоставят тези права на основата на критерии за подбор, които трябва да бъдат обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални. Такива критерии за подбор трябва да отдадат необходимото значение на постигането на целите, определени в член 8 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), и на изискванията на член 9 от посочената директива.“;

в) в параграф 5 думите „член 9“ се заменят с думите „член 9б“;

6. Член 10 се изменя, както следва:

а) параграфи 1, 2 и 3 се заменят със следния текст:

„1. Националните регулаторни органи следят и наблюдават спазването на условията на общото разрешение или на правата на ползване и на специфичните задължения, посочени в член 6, параграф 2, в съответствие с член 11.

Националните регулаторни органи имат правомощия да изискват от предприятията, които предоставят електронни съобщителни мрежи или услуги, обхванати от общото разрешение, или които имат права на ползване на радиочестоти или номера, да предоставят необходимата информация с оглед да се провери спазването на условията на общото разрешение или правата на ползване, както и на изпълнението на специфичните задължения, посочени в член 6, параграф 2, в съответствие с член 11.

2. Когато национален регулаторен орган установи, че дадено предприятие не спазва едно или повече условия на общото разрешение или на права на ползване или не изпълнява специфичните задължения, посочени в член 6, параграф 2, той уведомява предприятието за своите заключения и му дава възможност да изрази становището си в разумен срок.

3. Съответният орган има правомощия да изисква прекратяване на нарушението съгласно параграф 2 незабавно или в рамките на разумен срок и предприема подходящи и пропорционални мерки, насочени към гарантиране на спазване.

В тази връзка държавите-членки оправомощават съответните органи да налагат:

- а) при необходимост, възпиращи финансови санкции, които може да включват периодични санкции със задна дата; и
- б) разпореждания за преустановяване или забавяне на предоставянето на услуга или пакет услуги, което, ако продължи, би довело до съществено нарушение на конкуренцията, докато не бъде осигурено спазване на задълженията за достъп, наложени след анализ на пазара, извършен в съответствие с член 16 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

Мерките и мотивите, на които те се основават, се съобщават на съответното предприятие незабавно и се определя разумен срок за изпълнение на мерките от предприятието.“;

- б) параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. Независимо от разпоредбите на параграфи 2 и 3, държавите-членки оправомощават съответния орган да налага, при необходимост, финансови санкции на предприятия, които не спазват задължението да предоставят информация в изпълнение на задълженията, посочени в член 11, параграф 1, букви а) или б) от настоящата директива и в член 9 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) в разумен срок, определени от националните регулаторни органи.“;

- в) параграф 5 се заменя със следния текст:

„5. В случай на тежки или многократни нарушения на условията на общото разрешение или на правата на ползване или на специфичните задължения, посочени в член 6, параграф 2, когато не се постигне изпълнение на мерките, целящи гарантиране на спазването и посочени в параграф 3 от настоящия член, националните регулаторни органи могат да предотвратят съответното предприятие да продължи да предоставя електронни съобщителни мрежи или услуги, или да прекратят или отнемат правата на ползване. Санкции и наказания, които са ефективни, пропорционални и възпиращи, могат да се прилагат за покриване на периода на всяко нарушение, дори ако нарушението е било поправено впоследствие.“;

- г) параграф 6 се заменя със следния текст:

„6. Независимо от разпоредбите на параграфи 2, 3 и 5, когато разполагат с доказателства за нарушаване на условията на общото разрешение, правата на ползване или специфичните задължения, посочени в член 6, параграф 2, което представлява непосредствена и сериозна опасност за обществената безопасност, обществената сигурност или общественото здраве или ще създаде сериозни икономически или оперативни проблеми на други доставчици или ползватели на електронни съобщителни мрежи или услуги или на други ползватели на радиочестотния спектър, съответният орган може да предприеме спешни временни мерки за отстраняване на нарушението преди да вземе окончателно решение. След това, на въпросното предприятие се дава разумна възможност да изрази становището си и да предложи мерки за отстраняване на нарушението. При необходимост, съответният орган може да потвърди временните мерки, които са валидни за максимален срок от 3 месеца, но които могат да бъдат продължени с още до 3 месеца, ако процедурите за прилагане не са приключили.“;

7. Член 11, параграф 1 се изменя, както следва:

- а) буква а) се заменя със следния текст:

„а) системна или целева проверка за спазването на условия 1 и 2 от част А, условия 2 и 6 от част Б и условия 2 и 7 от част В на приложението и спазването на задълженията, посочени в член 6, параграф 2.“;

- б) добавят се следните букви:

„ж) обезпечаване на ефективното използване и гарантиране на ефективно управление на радиочестотите;

з) оценяване на бъдещото развитие на мрежите или услугите, което би могло да повлияе върху услугите на едро, предоставяни на разположение на конкуренти.“;

в) втора алинея за заменя със следния текст:

„Информацията, посочена в букви а), б), г), д), е), ж) и з) от първа алинея не може да се изисква преди или като условие за достъп до пазара.“;

8. Член 14 се заменя със следния текст:

„Член 14

Изменения на правата и задълженията

1. Държавите-членки гарантират, че правата, условията и процедурите във връзка с общото разрешение, както и с правата на ползване или правата за изграждане на съоръжения, могат да бъдат променени единствено при наличието на обективни основания и по пропорционален начин, като се вземат предвид, когато е необходимо, специфичните условия, приложими за прехвърляеми права на ползване на радиочестоти. Освен в случаите, когато предложените изменения са незначителни и са били договорени с притежателя на правата или на общото разрешение, намерението да се въведат промени се оповестява по подходящ начин и на заинтересованите страни, включително ползватели и потребители, на които се предоставя достатъчен срок да изразят своите становища по предложените промени, който е не по-кратък от четири седмици, освен при изключителни обстоятелства.

2. Държавите-членки не ограничават или оттеглят права за изграждане на съоръжения или права на ползване на радиочестоти преди изтичането на срока, за който те са предоставени, освен когато това е обосновано и приложимо в съответствие с разпоредбите на приложението и на националното законодателство във връзка с обезщетяването при отнемане на права.“;

9. Член 15, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Държавите-членки гарантират, че цялата необходима информация за правата, условията, процедурите, таксите, разходите и решенията във връзка с общото разрешение, правата на ползване и правата за изграждане на съоръжения се публикува и актуализира надлежно с оглед на лесния достъп на всички заинтересовани страни до тази информация.“;

10. В член 17 параграфи 1 и 2 се заменят със следния текст:

„1. Без да се засягат разпоредбите на член 9а от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), държавите-членки привездат общите разрешения и индивидуалните права на ползване, които вече съществуват към 31 декември 2009 г., в съответствие с членове 5, 6 и 7 и приложението към настоящата директива най-късно до 19 декември 2011 г.

2. Когато прилагането на параграф 1 води до намаляване на правата или разширяване на съществуващите общи разрешения и индивидуални права за ползване, държавите-членки

могат да удължат срока на валидност на тези разрешения и права най-късно до 30 септември 2012 г., при условие че това не засяга правата на други предприятия в съответствие със законодателството на Общността. Държавите-членки уведомяват Комисията за удължаването на срока и посочват причините за това.“;

11. Приложението се изменя, както е установено в приложението към настоящата директива.

Член 4

Отмяна

Регламент (ЕО) № 2887/2000 се отменя.

Член 5

Транспониране

1. Държавите-членки приемат и публикуват до 25 май 2011 г. необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Държавите-членки прилагат тези мерки от 26 май 2011 г.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби на националното право, които те приемат в областта в обхвата на настоящата директива.

Член 6

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след нейното публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 7

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 25 ноември 2009 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
Å. TORSTENSSON

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложението към Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешение) се изменя, както следва:

1. Параграф 1 се заменя със следното заглавие:

„Условията, изброени в настоящото приложение, представляват максималния списък от условия, които могат да бъдат добавени към общото разрешение (част А), правата на ползване на радиочестоти (част Б) и правата на ползване на номера (част В), както е посочено в член 6, параграф 1 и член 11, параграф 1, буква а), в рамките на ограниченията, разрешени съгласно членове 5, 6, 7, 8 и 9 от Директива 2002/21/ЕО (Рамковата директива).“;

2. Част А се изменя, както следва:

а) точка 4 се заменя със следния текст:

„4. Достъпност за крайните ползватели на номера от националния номерационен план, на номера от европейското телефонно номерационно пространство, универсалните международни безплатни телефонни номера, и когато е технически и икономически осъществимо, на номерата от номерационните планове на други държави-членки, и условията за това в съответствие с Директива 2002/22/ЕО („Директива за универсалната услуга“).“;

б) точка 7 се заменя със следния текст:

„7. Защита на личните данни и правото на неприкосновеност на личния живот, специфични за сектора на електронните съобщения в съответствие с Директива 2002/58/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (*).“

(*) ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.“;

в) точка 8 се заменя със следния текст:

„8. Правила за защита на потребителите, специфични за сектора на електронните съобщения, включително условия в съответствие с Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга) и условия за достъпност за ползватели с увреждания в съответствие с член 7 от посочената директива.“;

г) в точка 11 думите „Директива 97/66/ЕО“ се заменят с думите „Директива 2002/58/ЕО“;

д) вмъква се следната точка:

„11а. Условия за ползване по отношение на съобщения, отправени от обществените органи към обществото за предупреждаване в случай на непосредствени опасности и за смекчаване на последиците от големи катастрофи.“;

е) точка 12 се заменя със следния текст:

„12. Условия за използване в случай на големи бедствия или национални извънредни ситуации за обезпечаване на съобщенията между спасителните служби и органи.“;

ж) точка 16 се заменя със следния текст:

„16. Защитата на обществените мрежи срещу неправомерен достъп в съответствие с разпоредбите на Директива 2002/58/ЕО (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации).“;

з) добавя се следната точка:

„19. Задължения за прозрачност, налагани на доставчиците на обществени съобщителни мрежи, предоставящи общественодостъпни електронни съобщителни услуги, с цел да се осигури свързаност „от край до край“ в съответствие с целите и принципите, посочени в член 8 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), оповестяване на всички условия, ограничаващи достъпа до и/или използването на услуги и приложения, когато такива условия са разрешени от държавите-членки в съответствие с правото на Общността и при необходимост и в съответствие с принципа за съразмерност — достъп на националните регулаторни органи до тази информация, която е необходима за цел проверка на точността на това оповестяване.“;

3. Част Б се изменя, както следва:
- а) точка 1 се заменя със следния текст:
- „1. Задължение за предоставяне на услуга или за използване на вида технология, за които са предоставени правата на ползване на честотата, включително, когато е приложимо, изисквания за покритие и качество.“;
- б) точка 2 се заменя със следния текст:
- „2. Ефективно и ефикасно използване на честотите в съответствие с Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).“;
- в) добавя се следната точка:
- „9. Специфични задължения, свързани с експериментално използване на радиочестоти.“;
4. В част В точка 1 се заменя със следния текст:
- „1. Определяне на услугата, за която се ползват номерата, включително евентуални изисквания във връзка с предоставянето на тази услуга и, с цел избягване на съмнения, тарифни принципи и максимални цени, които могат да се прилагат в специфичен номерационен обхват за целите на гарантиране на защита на потребителите в съответствие с член 8, параграф 4, буква б) от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).“
-

ДЕКЛАРАЦИЯ НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО НЕУТРАЛНОСТТА НА МРЕЖАТА

Комисията отдава голямо значение на запазването на отворения и неутрален характер на интернет, като отчита в пълна степен волята на съзакондателите за съхраняване на неутралността на мрежата като цел на политиката и като регулаторен принцип, който следва да се насърчава от националните регулаторни органи ⁽¹⁾, заедно с повишаването на свързаните с този въпрос изисквания за прозрачност ⁽²⁾ и възлагането на защитни правомощия на националните регулаторни органи с цел предотвратяване влошаването на качеството на услугите и спиране или забавяне на трафика в обществените мрежи ⁽³⁾. Комисията ще следи внимателно прилагането на тези разпоредби в държавите-членки, като в своя годишен доклад за напредъка до Европейския парламент и до Съвета отдели специално внимание на начина, по който се защитава свободата на европейските граждани в мрежата. Междувременно Комисията ще следи въздействието, което пазарът и технологичното развитие оказват върху свободата в мрежата, и ще докладва пред Европейския парламент и пред Съвета преди края на 2010 г. дали са необходими допълнителни насоки, както и ще използва правомощията си по силата на съществуващия закон за конкуренцията, за да отговори на всякакви антиконкурентни практики, които биха могли да се появят.

⁽¹⁾ Член 8, параграф 4, буква ж) от Рамковата директива.

⁽²⁾ Член 20, параграф 1, буква б) и член 21, параграф 3, букви в) и г) от Директивата за универсалната услуга.

⁽³⁾ Член 22, параграф 3 от Директивата за универсалната услуга.